SUFOI ©

ufo-nyt

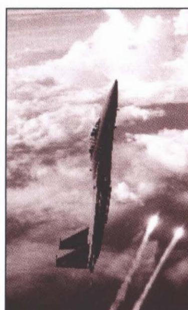
52. årg. 2010 3. kvartal Nr. 3

Mystiske lys over Østersøen

Dansk radar-visuel hændelse

Hvorfor misforstår vi verden?

NASA vil søge efter ikke-jordisk liv

Forsidefoto:
En F-15D Eagle fra 325th Fighter Wing på Tyndall AFB stiger lodret, mens flyet udsender flares. (Foto: USAF)

Forsiden:
"Jeg sad sammen med en gæst i vores stue, da vores gæst opdagede noget på himlen, der fangede hendes opmærksomhed. Jeg kiggede ud og kunne se en meget stærkt lysende stjerne lavt over horisonten. Da det var en relativt lys aften pga. næsten fuldmåne, var det svært at se andre stjerner, hvilket gjorde, at det lysende punkt, vi så, fremstod som en afvigelse fra det normale. Vi observerede punktet i måske 5-7 minutter. Det varierede i lysstyrke: Nogle gange blinkende, andre gange langsomt pulserende. Vores gæst oplevede det, som om der var mere end ét punkt meget tæt på hinanden. Et stærkt lysende punkt, med et svagt punkt lige over, og et lige under ...
Sådan begynder overflyveleder Peter Loman fra Poulsker på det østlige Bornholm sin observationsberetning fra tirsdag den 25. maj 2010. Læs mere i artiklen "Mystiske lys over Østersøen".

Indhold

Redaktionen af dette nummer er afsluttet den 21. juli 2010.

Skandinavisk UFO Information

SUFOI
Postboks 95, DK-6200 Aabenraa
giro 9 11 77 25

Elektronisk post til SUFOI:
Du kan kontakte flere af SUFOI's repræsentantskabsmedlemmer på vores hjemmeside: *www.ufo.dk*
E-mail: *info@sufoi.dk*

SUFOIs formål og ledelse:
Se side 3

Ansvarshavende redaktør:
Kim Møller Hansen
e-mail:
kim_moeller_hansen@gyldendal.dk

Redaktionel medarbejder:
Ole Henningsen
e-mail: *oleh@post1.tele.dk*

Tegnere tilknyttet UFO-Nyt:
Henrik Klinge Pedersen og Bo Møller Hansen

Produktion:
Tryk: Glumsø Bogtrykkeri A/S
- 57 64 60 85

Annoncer:
Redaktionen modtager gerne reproklare annoncer på produkter, der vedrører bladets emnekreds. Nærmere oplysninger fås ved henvendelse til bladets redaktør.

Artikler:
Redaktionen modtager gerne artikler. Send os først et brev og fortæl, hvad du har lyst til at skrive om, så du ikke bruger tid på en helt færdig artikel, som vi måske ikke kan bruge. Da bladet udgives af en forening med begrænsede ressourcer, kan vi ikke udbetale honorarer for offentliggjorte artikler.

Udgivelsestidspunkter 2010:
I 2010 udkommer UFO-Nyt 15. februar, 17. maj, 16. august og 15. november.

Abonnement:
UFO-Nyt udkommer med 4 numre årligt på hver 24 sider. Abonnementsprisen for 2010 er kr. 357,00. Beløbet indbetales på giro 9 11 77 25 til SUFOI, Postboks 95, 6200 Aabenraa.

UFO-Nyt kan fremsendes i kuvert mod en merpris på kr. 80,00 (i alt kr. 437,00). Denne kuvertservice er obligatorisk for Grønland, Færøerne og alle øvrige lande.

Adresseændringer:
Adresseændringer bedes hurtigst muligt meddelt direkte til SUFOI's medlemsarkiv:
Jan Hansen, Postboks 95, 6200 Aabenraa.

SUFOI's hjemmeside

www.ufo.dk

Hvor intet andet er nævnt, er de bragte illustrationer fra SUFOI Picture Library.

UFO-Nyt udgives af Skandinavisk UFO Information (SUFOI) ❍ Postboks 95 ❍ 6200 Aabenraa
SUFOI reg. nr. 3148/3149 ❍ ISSN 0049-4976

Skandinavisk UFO Information
SUFOI
Postboks 95, 6200 Aabenraa

SUFOI's formål er:
At bidrage til forståelsen af ukendte himmelfænomener gennem seriøs og kritisk indsamling og bearbejdning af kildemateriale (observationsberetninger, forsøgsresultater, bøger m.m.) samt at formidle viden om emnet ved publikationer, hjemmeside og anden udadvendt virksomhed.

SUFOI's vision er:
- at skabe fortrolighed med himlen, så flere kan identificere kendte himmelfænomener
- at være foreningen, hvor observatører af ukendte himmelfænomener kan få hjælp til forståelsen af oplevelsen
- at være foreningen, hvor man kan få information om ukendte himmelfænomener
- at bruge vores viden til at give et balanceret syn på andre myteskabende fænomener

Ved et ufofænomen forstår vi en beretning om et himmelfænomen, hvis væsentligste kendetegn er, at det selv efter en nøje undersøgelse foretaget af kompetente personer, ikke kan forklares som værende et kendt fænomen.

Hvad indeholder de danske X-Files? 2. del

Civile og militærpersonel iagttager uafhængig af hinanden samme lysfænomen på himlen. Desuden er radar og jagerfly involveret i en spændende sag fra 1976. Blandt utroligt mange relativt uinteressante sager i FTK's åkaldte "ufo-mappe" er der i det mindste én med en del mere substans i.

AF OLE HENNINGSEN

Sagen har tidligere været omtalt på forskellig vis i *UFO-Nyt*, og beskrivelsen af observationen i denne fremstilling er baseret på de oplysninger, der fremgår af Flyvevåbnets offentliggjorte "ufo-mappe", suppleret med udfyldte ufo-rapportskemaer, korrespondance samt notater m.v. i SUFOI's Rapportarkiv.

Spændende nordjyske observationer

Den 6. juli 1976 omtalte signaturen "pe" i *Aalborg Stiftstidende* en serie ufo-observationer aftenen før fra Flyvestation Aalborg. Avisen anfører sin kilde som vagthavende assistent på flyvestationen, oversergent O.H. Christiansen. Han oplyser, at man omkring kl. 22.30 fik en melding fra en mand i Støvring, om at han havde set en lysende genstand i luften over Frejlev syd for Aalborg. Vagthavende udtaler til avisen:

"Vi kunne også se det, og lidt senere så vi noget længere vestpå, men det har muligvis været en stjerne."

Omtalen i avisen siger videre:

"at der ikke var noget sikkert spor på radarskærmen, men vagthavende assistent oplyser, at man mener at kunne bestemme afstanden på den første observation til et stykke syd for Frejlev, mens det var umuligt at anslå genstandens højde. Han oplyser videre, at det var udelukket, at der var tale om fly.

Den tredje observation på flyvestationen foretoges kort efter de to første. En lysende genstand passerede pladsen med stor fart fra vest mod øst, og observationen passer med observationer, der lidt senere er foretaget i Østersøen.

UFO nummer fire passerede pladsen kort efter. Det kom fra vest og foretog umiddelbart over pladsen et skarpt drej mod nord. Der var ingen lyd i forbindelse med objektet, men det udsendte et pulserende lys. Også dette objekt bevægede sig med stor hastighed.

Piloterne i de to jagerfly, der var i luften under de første observationer, kunne ikke se objekterne, og brændstofbeholdningen tillod dem ikke at fortsætte observationerne.

På flyvestationen udelukker man, at den flyvende genstand kan være det meteor, der sent i aftes faldt ned i Jammerbugten."

Meteor ved midnatstid medførte falske alarmer

Samme dag som *Aalborg Stiftstidende* omtalte observationerne fra Flyvestation Aalborg, bragte dele af dagspressen et RB-telegram med følgende oplysninger:

"Søværnets Operative Kommando og godt en halv snes danske politikredse fik omkring midnat natten til tirsdag et utal af alarmopkald gående ud på skibe i havsnød.

Gennem Skagen, Lyngby og Blåvand Radio sendtes meddelelser ud om at holde udkig efter eventuelle skibe i nød.

Først ved midnatstid blev problemet løst, da der kom melding fra et norsk skib i Jammerbugten i Skagerrak. Skibets telegrafist

▶

Flyvevåbnets ufo-arkiv

Artiklen med udtalelserne fra det militære personel på Flyvestation Aalborg til "Aalborg Stiftstidende" den 6. juli 1976 satte offentliggørelse af hele denne spændende sag i gang.

Militær vagthavende så fire UFO'er nær Flyvestation Aalborg

På Flyvestation Aalborg havde man i aftes fire observationer af UFO'er, uidentificerede flyvende objekter.

Vagthavende assistent på flyvestationen O. H. Christiansen, oplyser, at man omkring kl. 22.30 fik en melding fra en mand i Støvring, om at han havde set en lysende genstand i luften over Frejlev.

— Vi kunne også se det, og lidt senere så vi noget længere vestpå, men det har muligvis været en stjerne, siger O. H. Christiansen.

Der var ikke noget sikkert spor af objekterne på radarskærmen, men vagthavende assistent oplyser, at man mener, at kunne bestemme afstanden på den første observation til et stykke syd for Frejlev, mens det var umuligt at anslå genstandens højde. Det er udelukket, at der var tale om fly.

Den tredje observation på flyvestationen foretoges kort efter de to første. En lysende genstand passerede pladsen med stor fart fra vest mod øst, og observationen passer med observationer, der lidt senere er foretaget i Østersøen.

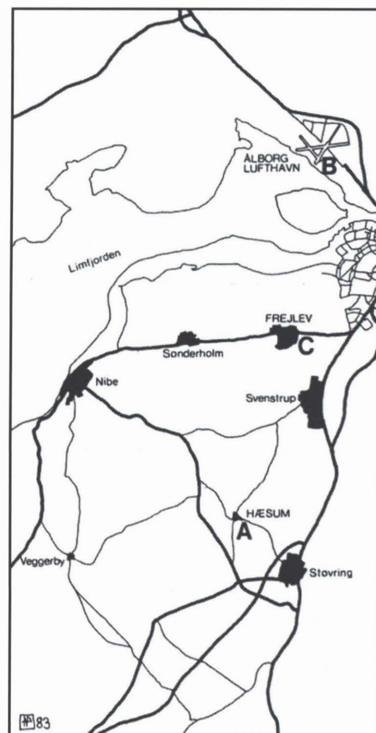
UFO nummer fire passerede pladsen kort efter. Det kom fra vest og foretog umiddelbart over pladsen et skarpt drej mod nord. Der var ingen lyd i forbindelse med objektet, men det udsendte et pulserende lys. Også dette objekt bevægede sig med stor hastighed.

Piloterne i to jagerfly, der var i luften under de første observationer, kunne ikke se objekterne, og brændstofbeholdningen tillod dem ikke at fortsætte observationerne.

På flyvestationen udelukker man, at den flyvende genstand kan være det meteor, der sent i aftes faldt ned i Jammerbugten.

pe

6/7-76

A = Hæsum. B- Flyvestation Aalborg.
C = Tv-antennemasten ved Frejlev.
(Kort: Henrik Klinge Pedersen)

Meteor medførte falske alarmer

St. Avis d. 6/7-76

København, tirsdag. RB

Søværnets Operative Kommando og godt en halv snes danske politikredse fik omkring midnat natten til tirsdag et utal af alarmopkald gående ud på skibe i havsnød.

Gennem Skagen, Lyngby og Blåvand Radio sendtes meddelelser ud om at holde udkig efter eventuelle skibe i nød.

Først ved midnatstid blev problemet løst, da der kom melding fra et norsk skib i Jammerbugten i Skagerrak. Skibets telegrafist oplyste, at der var sket et meteornedslag i Jammerbugten, og at meteoren havde trukket en kraftig rød-gul lysstribe bag sig.

Det var denne lysstribe fra rumaffaldet, der bevirkede de mange alarmopkald om et skib i havsnød.

SOK i Århus fik alene 27 meldinger, hvoraf flere var med seks til syv menneskers uafhængige iagttagelser.

RB-telegrammet berettede i dele af dagspressen den 6. juli 1976 om de meteorobservationer, som ved midnatstid aftenen i forvejen også var gjort landet over.

oplyste, at der var sket et meteornedslag i Jammerbugten, og at meteoren havde trukket en kraftig rød-gul lysstribe bag sig.

Det var denne lysstribe fra rumaffaldet, der bevirkede de mange alarmopkald om et skib i havsnød.

SOK i Århus fik alene 27 meldinger, hvoraf flere var med seks til syv menneskers uafhængige iagttagelser."

Det er naturligt nok de første observationer tidligere på aftenen, der har SUFOI's store interesse.

Disse oplysninger tydede på en usædvanlig begivenhed på dansk område – en mulig radarvisuel observation! SUFOI satte derfor straks medarbejdere i gang med at undersøge sagen, i første omgang ved kontakt med det militære personel.

Set fra Hæsum og FSN Aalborg samtidigt

Hændelsesforløbet er i det følgende gengivet efter den senere rapport, som SUFOI's daværende næstformand og leder i Nordjylland, Torben Birkeholm, udarbejdede efter besøg med et omfattende interview den 29. oktober 1977 hos den civile observatør, daværende maskinfabrikant Bent Sønderby Larsen, 43, fra Hæsum syd for Ålborg.

Det hele begynder i Hæsum ved 22.30-tiden den 5. juli 1976. Bent Sønderby Larsen og hans søn går over gårdspladsen ved bopælen. Sønnen får øje på en

"stærkt lysende stjerne" i sydlig retning, knapt 10 grader over horisonten, og udpeger lyset for sin far. De lægger mærke til, at lyset bevæger sig op på himlen, som en flyver med nordlig kurs. Lyset er hvidt som en projektør og bevæger sig roligt med konstant hastighed.

På et tidspunkt tror de, at der er tale om et fly, der har tændt en landingsprojektør, dog mener de alligevel, at det er for svagt til at kunne være landingslyset fra et fly.

Mandens hustru bliver gjort opmærksom på fænomenet, og da de har studeret objektet et stykke tid, bliver de enige om at ringe til Flyvestation Aalborg. Maskinfabrikanten går indenfor for at rapportere, medens hustruen og sønnen holder øje med objektet og holder ham underrettet om situationen gennem den åbne dør.

Da manden får kontakt med vagthavende assistent, oversergent O.H. Christiansen, på Flyvestation Aalborg, befinder lyset sig 40-45 grader over horisonten, og den vagthavende oplyser, at han og to kolleger også kan se lyset med det blotte øje i sydlig retning fra flyvestationen.

Radarfolk på arbejde

Bent Sønderby Larsen kan via telefonen høre den vagthavende tale med radarfolkene, der bliver bedt om at finde objektet på deres skærm. De rapporterer tilbage, at de intet kan se på radaren, selv om den er rettet i den rigtige retning, fortæller observatøren senere til Torben Birkeholm ifølge den udarbejdede rapport.

Da lyset befandt sig i ca. 60 graders højde, set fra Hæsum, kan man fra gårdspladsen se, at lyset i virkeligheden består af tre lys, anbragt i hver sit hjørne af en ligesidet trekant, med en spids i flyveretningen. Hvert lys i trekanten er på størrelse med en kraftigt lysende stjerne, og afstanden mellem lysene er 10-12 mm i udstrakt arm. Lysene ændrer ikke på noget tidspunkt den indbyrdes afstand, men det er ikke muligt at afgøre, om lysene "hænger sammen", eller om det er tre uafhængige lys i formationsflyvning.

Lige før "trekanten" når zenith (lodret oppe), kan observatørerne i Hæsum høre en "summende, lavfrekvent lyd" fra fænomenet. Dette bliver straks rapporteret til vagthavende på flyvestationen over telefonen, og den vagthavende udtaler: "det lyder interessant, det må jeg skrive ned."

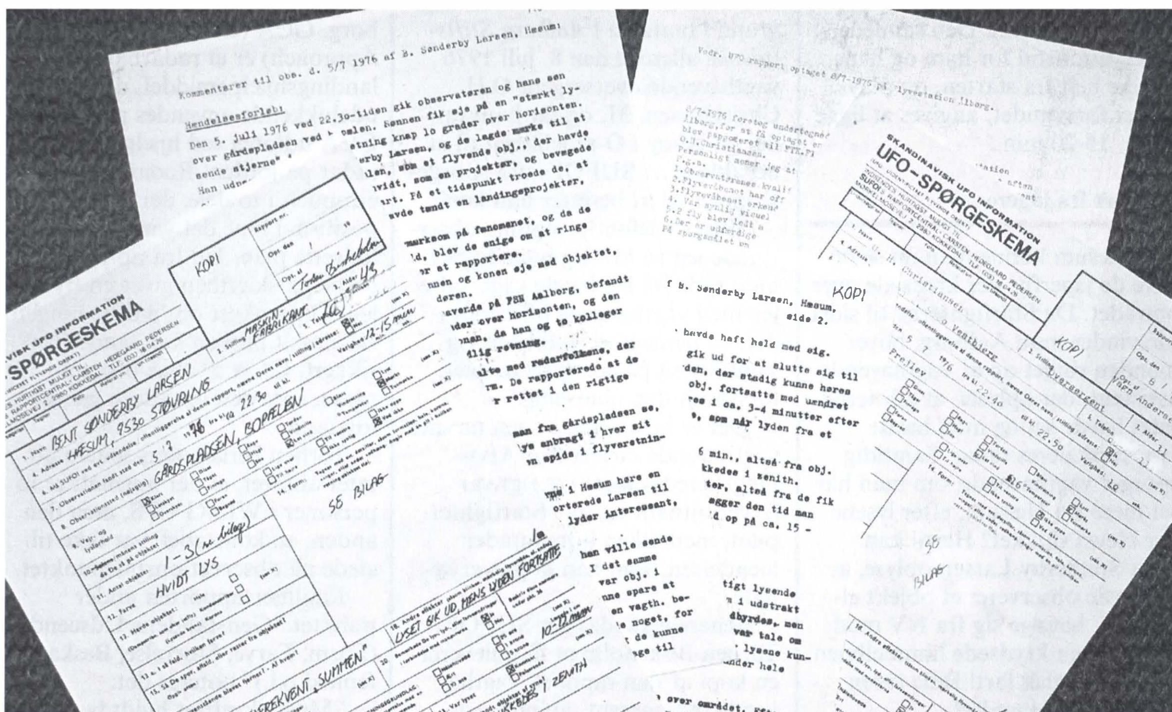
Umiddelbart derefter taler den vagthavende om, at man vil dirigere nogle jagere af sted for at se nærmere på fænomenet. I det samme råber hustruen fra gårdspladsen, at lysene slukkedes, og observatøren siger derfor i telefonen til vagthavende, at han godt kunne spare sig at sende jagerne af sted, for "nu slukkede de".

Slukker som kontakt

Den vagthavende på flyvestationen har også set, at lysene blev slukket "som når man trykker på en kontakt", og han oplyser, at flyene alligevel er på vej, fordi de nok kunne få fænomenet ind på deres næseradar, men at de nok ikke kunne se lysene alligevel.

Vagthavende tilbyder at ringe tilbage til observatøren, hvis han vil høre, om jagerne har haft held med sig. Derefter afbryder de samtalen, og manden slutter sig til sin hustru og søn udenfor.

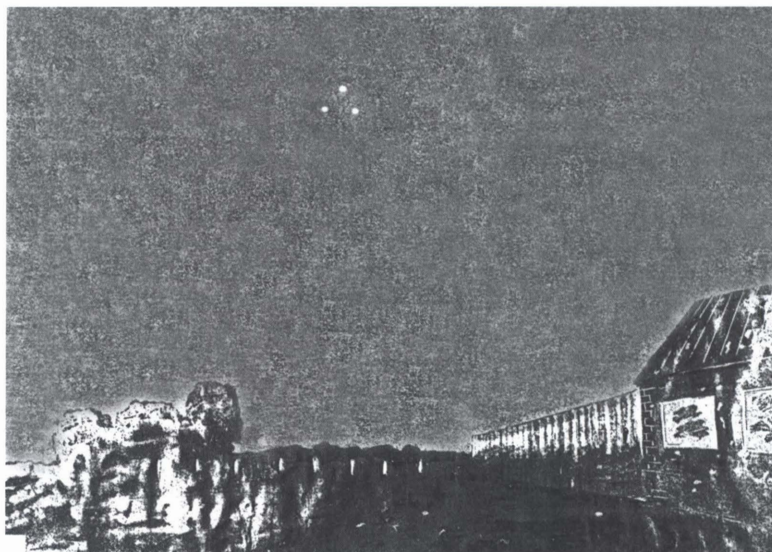
Manden konstaterer, at den summende lyd stadig kan høres, og det indikerer, at objektet (lysene), stadig syntes at bevæge sig

Udvalgte eksempler på dokumentationen i hændelsen 5. juli 1976. UFO-spørgeskema udfyldt og underskrevet af den civile observatør Bent Sønderby Larsen (tv.), hændelsesforløbet som beskrevet i Torben Birkeholms interview med observatøren, SUFOI-medarbejder Vagn G. Andersens notat om oplysninger fra besøg på Flyvestation Aalborg den 7. juli 1976 samt oversergent O.H. Christiansens udfyldte UFO-spørgeskema.
(Foto: Ole Henningsen)

▶

Flyvevåbnets ufo-arkiv

SUFOI's forsøg på at gengive hændelsen med baggrund i beretningen fra den civile observatør, som fortæller, at lyset, som det ses i sidste del af observationen, i virkeligheden består af tre lys, anbragt i hver sit hjørne af en ligesidet trekant, med en spids i flyveretningen. Hvert lys i trekanten er på størrelse med en kraftigt lysende stjerne, og afstanden mellem lysene er 10-12 mm i udstrakt arm.
(Tegning: Henrik Klinge Pedersen)

mod nord med uændret hastighed – men nu altså uden lys! Lyden kunne høres i 3-4 minutter og forsvandt, som når lyden fra et fly "fader" ud i det fjerne.

Bent Sønderby Larsen talte efter det opgivne med vagthavende i 5-6 min., fra objektet kunne ses i 40-45 graders højde, til lyset slukkedes i zenith. Den samlede observationstid for ham og hans familie helt fra starten, og til lyden er forsvundet, angives at ligge på ca. 15-20 min.

Intet set fra jagere

Fra Hæsum kunne man nu se og høre de jagerfly, der kredsede over området. Da Starfighterne til sidst forsvinder mod Aalborg, bliver manden ringet op af vagthavende assistent, der oplyser, at piloterne intet havde set og intet havde fanget på deres radar. Samtidig spørger vagthavende, om man har set mere fra Hæsum, efter lysene var blevet slukket? Hertil kan Bent Sønderby Larsen oplyse, at de havde observeret et objekt eller "lys" bevæge sig fra NV mod SØ, og som krydsede himmelbuen med fantastisk fart! Hele turen tog højst 5 sekunder!

Den vagthavende fortæller derefter, at han havde spurgt, fordi man havde observeret det samme fra flyvestationen!

Og med disse oplysninger slutter den nedskrevne beretning fra familien Sønderby Larsen i Hæsum.

Militært personel interviewes

En af SUFOI's rapportoptagere i området, Vagn G. Andersen, Nørresundby, kontakter med baggrund i omtalen i *Aalborg Stiftstidende* allerede den 8. juli 1976 vagthavende oversergent O.H. Christiansen, 31, og får ham under sit besøg i O-afdelingen til at udfylde et af SUFOI's ufo-spørgeskemaer. Heri beretter han kort:

"Efter telefonopringning observerede jeg en kraftig lysende plet mod syd. Da jeg havde vagt, talte jeg med vagthavende officer om det, og medens vi snakkede, og samtidig så på den lysende plet, forsvandt den pludselig."

Det er bekræftet, at den nævnte vagthavende officer (for Afvisningsberedskabet) i øvrigt var flyverløjtnant og selv Starfighterpilot, men ikke i luften under hændelsen, som han dog overværede.

Senere lykkedes det SUFOI's Torben Birkeholm at få udleveret en kopi af den rapport, vagthavende oversergent udfærdigede og videresendte til Flyvertaktisk Kommando (FTK) i Karup. Det drejer sig om en af de gamle, militære formularer 3622, der har sin oprindelse helt tilbage i 1946. I denne rapport er hændelsesforløbet sporadisk nedskrevet kort efter selve observationen, og de fleste oplysninger bliver herved bekræftet, selv om der også er nogle uoverensstemmelser i forhold til ufo-rapporten fra den civile observatør. Denne rapport fra Bent Sønderby Larsen er til gengæld af forskellige årsager først optaget på et meget senere tidspunkt. Det er en kendt sag, at dette forhold naturligvis kan have påvirket visse detaljer i beretningen.

Baggrunden for udfyldelsen af militærrapporten er i første omgang henvendelsen fra maskinfabrikant Bent Sønderby Larsen i Hæsum, men samtidig er der i militærrapporten en vis sammenblanding af, hvad der er observeret og meddelt telefonisk af denne civile observatør, og hvad der rent faktisk er observeret af militært personel og noteret på skemaet på Flyvestationen.

Iagttagelsestidspunktet er på skemaet anført som 2246A (7-8 min. omkring dette tidspunkt), og iagttagelsesstedet er anført som B. Sønderby Larsens bopæl samt fra EKYT WING OPS.

EKYT står for Flyvestation Aalborg, og WING OPS er vagthavende enhed (nærmest "Kontrolcentralen"), der står for kontakten fra tårn til – i dette tilfælde – ESK 723 på FSN Aalborg. GCA (Ground Controlled Approach) er et radarbaseret landingshjælpemiddel, der næsten udelukkende anvendes militært. GCA udføres ved hjælp af en radar på jorden. Radarskærmen er opdelt i to dele, der viser flyets position i hhv. det vandrette og lodrette plan. Ud fra oplysningerne på skærmen giver en flyveleder instrukser om indflyvningen, således at piloten kan lande flyet sikkert. GCA er altså ikke en radar, som den opfattes i gængs forstand.

Torben Birkeholms senere notater anfører, at der normalt er to personer i WING OPS, men den anden, en konstabel, var ikke til stede på observationstidspunktet.

I militærrapporten under punktet "Genstandens Udseende (Form, Farve, Størrelse, Beskaffenhed o.l.)" noteres det:

"Meget kraftigt hvidt lys. Mens telefonindberetningen fandt sted, blev lyset observeret fra EKYT WING OPS. Lyset forsvandt pludseligt – da Larsen holdt det 60 grader over horisonten i syd.

WING OPS holdt det ca. 10 grader over hor. i syd."

Der er endvidere noteret:

"Svag brummen (motor) hørt af Larsens datter. Efter 30 sec. kom lyset igen. Det var nu svagere og pulserede mellem hvidt og rødt. Dette svage lys forsvandt langsomt mod sydvest."

Flere iagttagelser

På bagsiden af den udfyldte rapport har O.H. Christiansen anført følgende (af og til gør håndskriften og den senere fotokopiering teksten noget ulæselig):

"Mens dette svage lys forsvandt, observeredes af Larsen plus WING OPS og EKYT GCA (visuelt) (dvs. radarobs. så lyset visuelt – ikke på sin radarskærm. red.) et andet hvidt lys, vinkelhøjde for Larsen max. 70 grader. For EKYT max. 30 grader. Dette bevægede sig med stor hastighed WNW-ØSØ observeret direkte syd EKYT ca. 2310A."

Det skal bemærkes, at Ole J. Knudsen, daværende leder af SUFOI's Alarmcentral, efterfølgende på rapporten har noteret, om det evt. kunne være et meteor.

Oversergent O.H. Christiansen fortsætter sine notater – der ikke står kronologisk – på bagsiden af rapporten:

"Kl. 2306A kom et nyt lys (hvidt pulserende) ind fra vest. Da dette var direkte syd EKYT, vinkel ca. 80 grader, drejede det til NØ. Drejet blev foretaget på meget få sekunder og var en ændring på mindst 45 grader. Lyset forsvandt NØ. Sidste lys observeret fra EKYT WING OPS."

Under dette har SUFOI's Ole J. Knudsen på et senere tidspunkt noteret:

"Dette svarer ca. til den civile flyrute A8-R4, som går over Flyvestation Aalborg. Er WING OPS klar over, hvilke civile fly, der passerer? – det er man f.eks. ikke på FTK."

Hurtig reaktion

SUFOI's rapportoptager Vagn G. Andersen anfører i notatet om sit interview med oversergent O.H. Christiansen to dage efter tildragelserne:

"at lyset ligesom flyttede sig ganske lidt, samtidig mente han, at det ikke kunne være en kursændring. Han havde svært ved at forklare, hvordan objektet forsvandt, idet det ikke forsvandt langsomt og blev svagere. Det nærmeste han kunne sammenligne med, var da jeg spurgte, om det var som når man slukkede en elektrisk pære, dette mente han var det bedste han kunne sammenligne det med, da lyset forsvandt lynhurtigt."

I Vagn G. Andersens notat hedder det endvidere:

"Personligt mener jeg, at der her er tale om en observatør af høj karakter pga.

1. Observatørens kvalifikationer inden for luftfarten.
2. Flyvevåbnet har offentliggjort hændelsen.
3. Flyvevåbnet erkender, at intet fly var i luften på det givne tidspunkt.
4. Var synligt visuelt og på GCA radar.
5. To fly blev ledt mod objekterne, men måtte vende om pga. brændstofmangel.
6. Der er udfærdiget rapport over hændelsen til Flyvertaktisk Kommando."

Sidst i notatet hedder det bl.a.:

"Man kunne ikke ud fra radar billedet se, hvad det var, der befandt sig i luftrummet mellem Flyvestationen og (Hæsum) Støvring, kun at der var noget."

Det fremgår ikke af dette SUFOI-notat, hvilke oplysninger der direkte mundtligt er givet af O.H. Christiansen, og hvilke informationer der er hentet fra artiklen i *Aalborg Stiftstidende*.

Til VO FTK

SPØRGESKEMA

til Brug for militære og civile Myndigheder ved Afhøring angaaende observerede »Raketter« o. l. OP-2

Iagttagerens Navn: R. Bøgvad Larsen

— Stilling: Maskinfabrikant Alder: 43 år Syn: Godt

— Adresse: Hæsum 9520 Støvring

— evt. Telf.: 08 385380

Iagttagelsesdato: 05 07 1976 Klokkeslet: 2246A (nøjagtigt?) (7-8 min omkring dette tidspunkt)

Iagttaget fra (nøjagtig Stedangivelse): Fra Larsens bopæl og fra EKYT WING OPS

I hvilket Verdenshjørne saas Genstanden?

Angiv ved et Rids, under hvilken Skraavinkel (v), den saas: Stillestående øst for mod direkte syd. Begyndende 5° over horisonten til 60° over horisonten

Eksempel: Iagttager — v — Genstand

Genstandens Udseende (Form, Farve, Størrelse, Beskaffenhed o. l.): Meget kraftigt hvidt lys. Mens telefonindberetningen fandt sted blev lyset observeret fra EKYT WING OPS. Lyset forsvandt pludseligt da Larsen holdt det 60° over horisonten i syd. WING OPS holdt det da 10° over hor. i syd

(Tegn, om muligt, paa Papirets Bagside et Rids over Genstandens Form).

Genstandens Opførsel i Luften (Eksplosioner, Røg, Lyd o. l.?): Svag brummen (motor) hørt af Larsens datter. Efter ca 30 sec kom lyset igen. Det var nu svagere og pulserede mellem hvidt og rødt. Dette svage lys forsvandt langsomt mod sydvest.

Genstandens Flyveretning i Forhold til Verdenshjørnerne:

Oplysninger, der kan give Holdepunkter for Flyvehøjden:

Genstandens Fart (evt. Antal Sekunder, det tog Genstanden at gennemflyve en nærmere angiven Strækning eller Vinkel angivet ved et Par Pile som hosstaaende): 11 Sek. Iagttager

I Tilfælde af Nedslag:
Nedslagssted (nøjagtig Angivelse):

Nedslagsvinkel (u) angivet ved en Skitse som hosstaaende: Genstandens Bane u

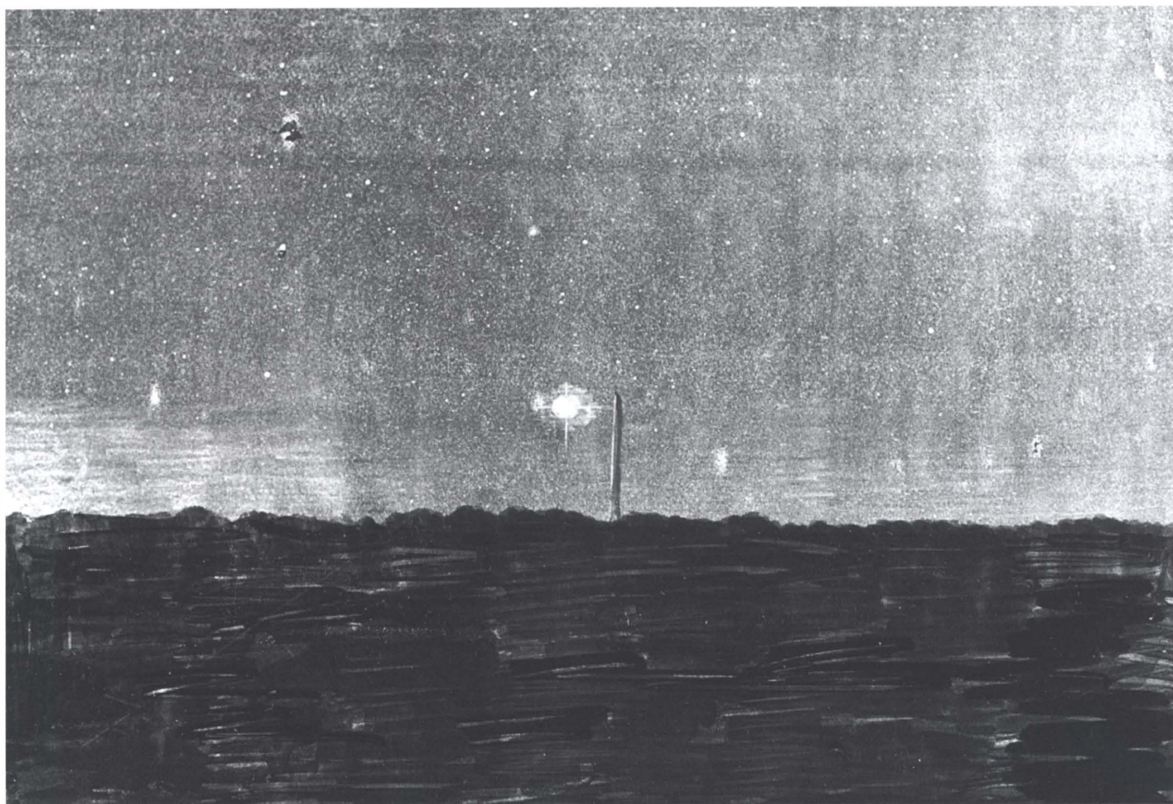
Genstandens Opførsel i Nedslagsøjeblikket (Eksplosion o. l.?):

Har nogen fjernet Rester af Genstanden? I saa Fald: Hvor heror de?

Forsiden af det af vagthavende oversergent O.H. Christiansen udfyldte militære skema, form. 3622, som han videresendte til Flyvertaktisk Kommando i Karup om bl.a. sine egnes og andres iagttagelser fra Flyvestation Aalborg af lysfænomener den 5. juli 1976.

Flyvevåbnets ufo-arkiv

SUFOI's forsøg på at gengive hændelsen med baggrund i beretning og udtalelser fra militært personel fra Flyvestation Aalborg. Fra denne position sås et lys lavt på himlen, lidt til venstre for tv-antennemasten ved Frejlev, syd for Ålborg. (Tegning: Henrik Klinge Pedersen)

Mange kokke...

SUFOI's daværende næstformand og områdeleder i Nordjylland, Torben Birkeholm, udarbejder den 15. september 1976 en oversigt over sagen, hvor han bl.a. noterer de mange forskellige uoverensstemmelser og uafklarede spørgsmål, der er vedr. de opgivne observationer på forskellige tidspunkter. Han nævner desuden også mulige ekstra observatører fra Gandrup og Støvring, der dog ikke optræder senere i sagens akter. Det lykkes åbenbart ikke at få oplysninger fra disse, eller de har med aftenens senere meteorobservationer at gøre.

Af notatet fremgår det tydeligt, at flere lokale SUFOI-medlemmer er blevet involveret i at indsamle oplysninger, uden at dette dog lykkes her to måneder efter observationen. Torben Birkeholm anfører i notatet, at han mener, at observationen har stor værdi i kraft af de mange og velkvalificerede vidner. Han fortsætter sin kommentar:

"En skam vi ikke fik tag i alle detaljer fra starten! Desværre har vi været i tidnød, og desuden er flere af vidnerne dumpet ind lidt efter lidt, ligesom andre har været vanskelige at træffe. Vi klør på!"

En kommentar, som mange sikkert kan nikke genkendende til, hvis man gennem årene har været involveret i frivilligt arbejde på fritidsbasis.

Jagerfly i luften

Oversergent O.H. Christiansen ønsker ikke at udfylde et af SUFOI's ufo-spørgeskemaer for mere end det først observerede lys, der samtidig også blev iagttaget af familien Sønderby Larsen i Hæsum. For som han sagde om de øvrigt noterede lys: "Dem regner jeg ikke rigtigt for noget særligt, der er nok en naturlig forklaring."

Der kan være nogen forvirring i sagsakterne omkring, hvilke militære vidner der har været involveret i hændelsen. Det er i Torben Birkeholms oversigt anført, at de to fly åbenbart blev sendt op på foranledning af næstkommanderende (kaptajn) i ESK 723, der havde set objektet fra sit hjem i Klarup. Torbens notat anfører desuden, at det vidne, som OHC har anført i SUFOI-rapporten, "er den ene af de piloter, der blev dirigeret mod obj." Dette er ikke korrekt, men hidrører sikkert fra, at OHC selv som vidne på SUFOI's ufo-spørgeskema anfører en vagthavende officer. Denne var som tidligere nævnt flyverløjtnant og selv Starfighter-pilot, men under hændelsen, som han altså overværede, befandt han sig på Flyvestation Aalborg som vagthavende officer for Afvisningsberedskabet bestående af jagerfly F-104 Starfighter, der ikke blev scrambled og derfor ikke nåede at blive sendt i luften, før lyset slukkedes.

At der har været andre jagerfly i luften nogenlunde samtidig med observationen, er en anden sag.

FTK anfører i et senere svar til SUFOI, at "de omtalte F-104 fly var fly som returnerede til Flyvestation Ålborg efter en rutinemæssig flyvning og som ikke var involveret i hændelsen, udover at piloterne blev forespurgt om de havde observeret omhandlede lysfænomen."

Det fremgår ikke konkret af svaret fra FTK, om piloterne i luften var anmodet om at se efter lyset, eller de først var blevet spurgt efter landingen. Dog tyder OHC's udtalelser til *Aalborg Stiftstidende* på, at piloterne under de første observationer var gjort opmærksomme på disse, men at de intet kunne se, og at brændstofbeholdningen efterhånden ikke tillod dem at fortsætte.

Forgæves henvendelser

Torben Birkeholm opstiller for oversigtens skyld de mange oplysninger om observationer i et "tidsskema", og sender det efter

To jagerfly af typen Lockheed F-104G Starfighter var øjensynligt i luften under observationen, men piloterne så dog intet usædvanligt under flyvningen.
(Foto: Fototjenesten FSN Aalborg)

telefonisk aftale i december 1977 til den vagthavende oversergent O.H. Christiansen i operationsafdelingen på Flyvestation Aalborg sammen med en lang række skriftlige spørgsmål. Trods flere rykkere i løbet af 1978 kommer der dog aldrig svar på disse henvendelser.

Det kan naturligvis været afskrækkende i sig selv at skulle forsøge at besvare så mange uafklarede spørgsmål om hændelser, der efterhånden ligger 1-2 år tilbage i tiden. En anden væsentlig årsag er måske, at det også fremgår af oplysningerne i sagen, at flere af den vagthavendes kolleger driller ham kraftigt efter omtalen af "ufo-observationerne" i *Aalborg Stiftstidende*. Mobning er ikke et nyt fænomen.

Fornyet interesse for sagen

Da man ikke umiddelbart ser ud til at kunne komme videre i sagen, ligger den stille i SUFOI's rapportarkiv, indtil den igen dukker op i forbindelse med SUFOI's jubilæumsudstilling i Ålborg den 5.-13. februar 1983 – altså fem år senere. En mand henvender sig ved informationsskranken og oplyser, at han og en bekendt har observeret det mystiske lysfænomen samme aften, hvor de havde været på jagt i området omkring Lindenborg – i luftlinje godt 20 km sydøst for Flyvestation Aalborg.

Manden får to ufo-rapportskemaer udleveret til udfyldelse, men i travlheden på udstillingen glemmer man ærgerligt nok at få mandens navn og adresse noteret. Det vil jo også fremgå af skemaerne. Desværre kommer skemaerne aldrig retur, men Torben Birkeholm har til gengæld fået fornyet interessen for sagen og håber på ved direkte henvendelse til Flyvevåbnet at kunne nå et stykke videre i efterforskningen trods den lange tid, der nu er gået siden den trods alt spændende ufo-hændelse fra Ålborg-området i 1976.

Forespørgsel hos FTK

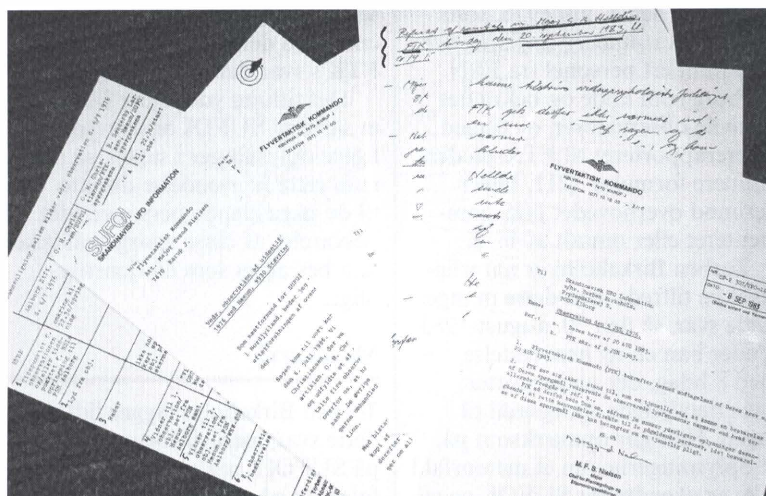
Torben Birkeholm gennemgår derfor igen sagens detaljer og henvender sig den 30. maj 1983 til Flyvertaktisk Kommando (FTK). SUFOI's henvendelse er adresseret til major Svend Nielsen, så det er åbenbart, at der har været en opklarende telefonisk kontakt først mellem Torben og FTK.
I sin detaljerede henvendelse forsøger Torben Birkeholm at fremlægge så mange oplysninger som muligt og samtidig klarlægge, hvilke spørgsmål han umiddelbart mangler svar på i sagen fra de militære kilder. Han anfører også, at han er klar over, at der efterhånden er gået så lang tid, at en del detaljer ikke længere huskes af de implicerede, ligesom flere kan have skiftet tjenested.

Det fremgår endvidere, at SUFOI er interesseret i oplysninger om omfanget af eventuelle undersøgelser inden for Flyvevåbnet og deres resultat. I det hele taget beder Torben Birkeholm om en udtømmende beskrivelse af hændelsesforløbet, som han åbenbart formoder Flyvevåbnet må være i besiddelse af.

I første omgang modtager Torben svar fra FTK, ref. Nr. OP-2 307/UFO-147, dateret 8. juni 1983, udarbejdet og underskrevet af major S.B. Helldén, der på det tidspunkt var chef for Beredsskabsplanlægningssektionen ved FTK.

Jagere ikke involveret siger FTK

I sit svar meddeler FTK, at man modtog flere rapporter/henvendelser angående observationer af lysfænomener den 5. juli 1976. De

Udvalgte eksempler på dokumentationen i hændelsen den 5. juli 1976. Torben Birkeholms opstilling over vidner, beskrivelser af detaljer, uoverensstemmelser og uafklarede spørgsmål (tv.) samt hans senere første henvendelse til FTK, svar fra FTK, notater om tlf.-samtale med major S.B. Helldén (FTK) samt senest modtagne svar i sagen fra FTK.
(Foto: Ole Henningsen)

▶

Flyvevåbnets ufo-arkiv

af FTK foretagne undersøgelser viste, at det ikke drejede sig om civil eller militær flyvirksomhed, men at fænomenet sandsynligvis kunne tilskrives et meteor-nedfald i danske farvande. FTK afviser, at deres fly har været involveret i en ufo-jagt, da det i FTK's skrivelse hedder:

"De i det tilsendte materiale omtalte F-104 fly var fly som returnerede til Flyvestation Ålborg efter en rutinemæssig flyvning og som ikke var involveret i hændelsen, udover at piloterne blev forespurgt om de havde observeret omhandlede lysfænomen."

F-104 Starfighter blev anvendt i Flyvevåbnet fra 1964 og var stationeret på Flyvestation Aalborg, hvor flyets primære rolle var at afvise fjendtlige eller ukendte fly, der nærmede sig eller trængte ind i det danske luftrum. F-104 Starfighter var en altvejrsjager, dvs. at den var i stand til at afvise/bekæmpe fjendtlige fly under alle vejrforhold.

Ikke tilfredsstillende svar

Svaret fra FTK belyste kun i ringe grad de spørgsmål, som SUFOI's Torben Birkeholm havde stillet, og svaret fokuserede tilmed ensidigt på det meteor, der senere på aftenen var iagttaget af mange mennesker, og som havde afstedkommet andre henvendelser til FTK. Som det fremgår af dagspressen, fik SOK i Århus alene 27 meldinger om lysfænomener på himlen omkring midnatstid.

Den første observation af lys på himlen den 5. juli 1976, som var omtalt i *Aalborg Stiftstidende* med militært personel fra FSN Aalborg som kilde og bekræftet af civile observatører, og tilmed videreapporteret til FTK på den militære formular 3211, bliver derimod overhovedet ikke kommenteret eller omtalt af FTK.

Torben Birkeholm er naturligvis ikke tilfreds med dette mangelfulde svar, så den 30. august 1983 sender han en ny henvendelse med 8 bilag, der understøtter hans detaljerede spørgsmål til sagen. Han gør opmærksom på, at oplysningerne om et meteorfald ikke er ukendte for SUFOI, og at FTK må have misforstået tingene, hvis man mener, at aftenens første observation, der af forskellige vidner er anført som varende 10-15 min, skulle kunne henføres til et meteor.

Torben påpeger også, at det ikke stemmer overens med de oplysninger, som SUFOI har modtaget fra personel fra FSN Aalborg og civil observatør, når FTK i sit svar anfører, at piloterne "ikke var involveret i hændelsen, udover de blev forespurgt om de havde observeret omhandlede lysfænomen".

Torben Birkeholm spørger i sin henvendelse derfor meget konkret:

"Afveg de nævnte F-104 fly fra en evt. forud fastlagt kurs med det formål at bedre muligheden for visuel og/eller radarmæssig observation af det nævnte fænomen?"

Der spørges desuden til muligheden for at få oplysninger om arten og omfanget af de af FTK foretagne undersøgelser vedr. de nævnte lysfænomener (observationen mellem kl. 22.30 og 22.50 inklusive).

Torben Birkeholm understreger afslutningsvis, at SUFOI's formål med at undersøge sagen er så vidt muligt, at indsamle alle tilgængelige data med det formål at forsøge en identifikation på sagligt grundlag, samt at undgå evt. mytedannelse omkring den nævnte observation.

Svaret fra FTK på Torben Birkeholms spørgsmål blev underskrevet af major M.F.S. Nielsen, chef for Planlægnings- og Efterretningssektionen ved FTK, ref. Nr. OP-2 307/UFO-148, dateret 8. september 1983. FTK svarer lidt kort for hovedet, at man ikke ser sig i stand til, som en tjenstlig sag, at komme en besvarelse af SUFOI's spørgsmål vedr. de observerede lysfænomener nærmere end hvad der allerede fremgår af FTK's svar dateret 8. juni 1983.

Det tilføjes yderligere i svaret, at såfremt SUFOI ønsker yderligere oplysninger i sagen, så må man rette henvendelse direkte til de pågældende personer, idet besvarelse af disse spørgsmål ikke kan betragtes som en tjenstlig pligt.

Mundkurv?

Torben Birkeholm tygger lidt på dette svar, men vil fortsat gerne på SUFOI's vegne forsøge at følge op på sagen. Han kontakter derfor den 20. september 1983 telefonisk major S.B. Helldén i Flyvertaktisk Kommando. Dette fremgår af Torbens håndskrevne noter i sagen i SUFOI's Rapportarkiv. Torben vil naturligvis gerne følge FTK's råd om at henvende sig direkte til de implicerede militærpersoner, men er samtidig også nysgerrig efter at finde ud af, hvorfor FTK ikke kan besvare spørgsmålene som en tjenstlig sag. Kan det tænkes, at nogen har fået mundkurv på i denne sag, eller hvorfor har det været svært at følge op på sagen hos visse militære observatører?

Torben Birkeholm gør sig også på forhånd sine tanker om FTK's mulige identifikation af fænomenet. Hvis FTK er i besiddelse af informationer, der identificerer fænomenet, vil dette måske alligevel ikke komme frem, selv om SUFOI henvender sig til observatørerne.

Ifølge Torbens notater oplyser major Helldén, at det seneste svar fra FTK jo ikke var skrevet af ham selv, men en kollega, da Helldén havde været på ferie. Helldén oplyser endvidere i løbet af tlf.-samtalen, at FTK faktisk havde bedt de pågældende personer på FNS Aalborg om at udtale sig. De havde nægtet at udtale sig til FTK, idet man henviste til, at udtalelser på tidspunktet for observationen havde medført generende bemærkninger og latterliggørelse fra kolleger på FSN Aalborg. Af denne grund kunne FTK ikke bede de pågældende betragte besvarelse af spørgsmålene som en tjenstlig pligt.

Major S.B. Helldén oplyser endvidere om FTK's undersøgelser, at man i sagen havde kontaktet Ole Rømer Observatoriet i Århus. Her har FTK fået at vide, at det observerede lysfænomen kunne skyldes meteornedfald, og FTK opfattede observatørernes tidsangivelse som så forskellige, at uoverensstemmelserne i forhold til meteorfaldet kunne tilskrives vidnepsykologiske forklaringer. Det oplyses videre i tlf.-samtalen, at FTK heller ikke er i besiddelse af andre oplysninger fra militære kilder om observationen. FTK gik derfor ikke nærmere ind i en undersøgelse af sagen og de nærmere omstændigheder og konkluderede derfor som nævnt i tidligere svar til SUFOI.

Major S.B. Helldén pointerede endvidere, at fænomenet under alle omstændigheder ikke interesserede FTK som et militært objekt, idet det ikke drejede sig om fænomener, der faldt ind under FTK's ansvarsområde (dvs. ikke civil eller militær flyveaktivitet).

Major Helldén nævnte til sidst i telefonsamtalen med Torben Birkeholm, at han naturligvis ikke ville afvise, at de implicerede på FSN Aalborg ville udtale sig til SUFOI. Der blev dog aldrig senere i årenes løb etableret kontakt til de implicerede militærpersoner, der havde været involveret i sagen. Så længere kom denne ellers interessante sag heller ikke i SUFOI regi.

Ikke anonymiserede observatører

Observationen er ikke omfattet af de observationsberetninger, der umiddelbart ligger i Flyvevåbnets såkaldte "ufo-mappe", hvis indhold blev gjort offentligt tilgængeligt den 28. januar 2009. Dette materiale omfatter kun årene fra 1978-2002. Når en del af sagen alligevel kan genfindes i "ufo-mappen", skyldes det udelukkende, at observationen i 1983 tages op af Torben Birkeholm overfor FTK. Materialet om sagen i "ufo-mappen" er derfor udelukkende de bilag, som Torben på SUFOI's vegne har fremsendt, samt korrespondancen fra 1983.

Det er bestemt en fordel, at SUFOI har været en af parterne i denne sag, da man så har de fleste dokumenter uden nogen form for anonymisering, som materialet ellers fornuftigt nok fremstår i Flyvevåbnets "ufo-mappe". Observatørerne har tidligere på forskellig vis givet tilladelse til offentliggørelse af deres navne. Der har derfor ikke været grund til at anonymisere deres beretninger i denne nutidige redegørelse for sagen.

En radar-visuel sag med flere vidner

På trods af åbenlyse mangler i sagsakterne peger en nutidig gennemgang af hændelsen dog ret tydeligt på:

- at en civil observatør telefonisk kontakter FSN Aalborg og taler med vagthavende under selve observationen
- at det observerede lys bliver iagttaget samtidig fra FSN Aalborg af flere militære vidner
- at et efterfølgende lys på himlen bliver iagttaget både af civile og militære vidner
- at to F-104 Starfighter jagere, der er i luften, bliver bedt om at se efter de(t) først observerede lys – dog uden held
- at jagerne i afvisningsberedskabet ikke scrambles, da dette er for sent, og lyset er forsvundet
- at GCA-radar personel får et mål på skærmen uden dog at kunne identificere det.

Det er bl.a. disse forhold, der gør denne observation til en af de mere specielle og usædvanlige i dansk ufo-historie. ❑

Kilder:

Aalborg Stiftstidende 6. juli 1976
Ritzautelegram i dagspressen 6. juli 1976
UFO-Nyt nr. 6/1976, side 230
UFO-Nyt nr. 4/1983, side 10/12
Udfyldt form. 3622 til FTK Spørgeskema til Brug for militære og civile Myndigheder ved Afhøring angaaende observerede "Raketter" o.l
UFO-Spørgeskema udfyldt med oplysninger fra oversergent O.H. Christiansen 8. juli 1976
UFO-Spørgeskema samt særskilte kommentarer udfyldt/underskrevet af Bent Sønderby Larsen 29. oktober 1977
Notat udfærdiget af Vagn G. Andersen vedr. UFO-rapport optaget 8/7 1976 på Flyvestation Aalborg
Notat udfærdiget af Torben Birkeholm 15. juli 1976
Div. korrespondance mellem Torben Birkeholm og FTK 1983
Tlf.-samtaler mellem Ole Henningsen og kaptajn Thomas Pedersen, FTK, 2010

Mystiske lys over Østersøen

SUFOI modtager med mellemrum indberetninger, som umiddelbart er vanskelige at forklare. En af disse stammer fra den 25. maj 2010, hvor overflyveleder Peter Loman fra Poulsker på det østlige Bornholm observerede nogle besynderlige lys på himlen.

AF TOKE HAUNSTRUP

Lys med varierende lysstyrke

Mange af de henvendelser om observationer, som vi modtager i SUFOI, kan relativt nemt forklares ved almindelige, kendte fænomener såsom små varmluftballoner, fly og planeter. Vi modtager dog også indberetninger, som er vanskeligere at forklare. En af disse stammer fra tirsdag den 25. maj 2010, hvor overflyveleder Peter Loman fra Poulsker på det østlige Bornholm observerede nogle besynderlige lys på himlen mod sydøst. Observationen begyndte ved 22.30-tiden, og i sin beretning til SUFOI giver Peter Loman følgende detaljerede beskrivelse af hændelsesforløbet:

"Jeg sad sammen med en gæst i vores stue, da vores gæst opdagede noget på himlen, der fangede hendes opmærksomhed. Jeg kiggede ud og kunne se en meget stærkt lysende stjerne lavt over horisonten. Da det var en relativt lys aften pga. næsten fuldmåne, var det svært at se andre stjerner, hvilket gjorde, at det lysende punkt, vi så, fremstod som en afvigelse fra det normale.

Vi observerede punktet i måske 5-7 minutter. Det varierede i lysstyrke: Nogle gange blinkende, andre gange langsomt pulserende. Vores gæst oplevede det, som om der var mere end ét punkt meget tæt på hinanden. Et stærkt lysende punkt, med et svagt punkt lige over, og et lige under.

Jeg havde ikke samme oplevelse og syntes, at der kun var et punkt. Jeg oplevede det, som om punktet var langt væk, mindst flere kilometer, måske 10 eller mere. Min første tanke var, at det måske var et luftfartøj – eventuelt på vej ind for landing på Bornholms Lufthavn. Men da det ikke bevægede sig i forhold til jorden, havde jeg ikke nogen teori om, hvad punktet var.

Da de første 5-7 minutter var gået, skete der noget meget usæd- ►

Observationer

vanligt. Et yderligere punkt, noget mindre (i størrelsen /red.), viste sig på himlen noget under og til højre for det første punkt. Det bevægede sig hurtigt op mod det første punkt i en lige linje og ramte det, hvorved begge punkter forsvandt. Lige da det mindre punkt (der mindede lidt om en nytårsraket på en mørk himmel, før den eksploderer) ramte det første punkt, øgede lysstyrken noget, inden det hele forsvandt. Der var ikke nogen synlig eksplosion eller lignende.

Efter nogle minutter var der igen et punkt på himlen på det samme sted. Det hele gentog sig på den samme måde, dog med den forskel, at punktet ikke forsvandt, da det mindre punkt ramte det. Efter yderligere nogle minutter forsvandt punktet efter langsomt at have mistet sin lysstyrke."

Kontaktede Bornholms Lufthavn

Om det videre forløb fortæller Peter Loman:

"På det tidspunkt ringede jeg til min kollega i flyveledertårnet på Bornholms Lufthavn for at spørge, om han måske havde nogen information om fænomenet. Han havde ikke set punktet, men kiggede mod øst. Da var punktet atter tilbage på himlen, og han kunne også se det.

Skydeområderne øst for Bornholm, ES D 138 og ES D 139, var ikke aktive ifølge den information, han havde tilgængelig. Han havde et fly på vej ind for landing fra vest (i modsat retning af det observerede fænomen /red.). Vi afsluttede vores samtale.

Kort efter blev punktet ramt en tredje gang af det mindre punkt, der igen pludseligt blev synligt på himlen under og til højre for det første punkt. Denne gang forsvandt begge punkter igen ved sammenstødet. Jeg ringede umiddelbart efter til min kollega igen, men han havde desværre talt med det ankommende fly og havde derfor ikke set sammenstødet.

Efter nogen tid vendte det første punkt igen tilbage på samme sted. Denne gang observerede vi ikke noget sammenstød, men punktet forsvandt til sidst på samme måde som anden gang; det mistede langsomt sin lysstyrke og forsvandt.

Efter fjerde gang begyndte der at trække skyer ind fra vest, og det var ikke længere muligt at se, om der kom flere lyspunkter eller sammenstød."

Det sidste lys forsvandt ved 23.30-tiden, og da havde observationen varet omkring en time.

Bornholms marinedistrikt orienteret

Det var ikke kun Peter Loman og hans kollega ved Bornholms Lufthavn, som observerede det særprægede fænomen. Dagen efter kunne *Bornholms Tidende* berette, at Rønne Politi aftenen forinden ved 23-tiden havde orienteret Bornholms Marinedistrikt om, at der fra Svaneke Fyr var blevet observeret en mulig nødraket over havet i østlig retning. På foranledning af alarmen sendte marinedistriktet fiskeriinspektionsskibet "Vestkysten" ud for at undersøge området mellem Svaneke og Nexø. Man fandt dog ikke noget usædvanligt, og marinedistriktet gjorde derfor ikke yderligere ved sagen.

Også observeret fra Nakskov?

Det ser endvidere ud til, at observationen gjort fra Bornholm er sammenfaldende med en iagttagelse gjort af en 35-årig mand fra en lejlighed i Nakskov på Vestlolland:

"Ca. 23.05 lægger jeg mig til at sove, da jeg kigger ud af vinduet og op i himlen. Der ser jeg noget, der ligner en stjerne som tindrer, men den er ret stor og virker meget tæt på i forhold til, hvad en stjerne plejer. Det er stadig ret lyst, og der er ikke andre stjerner synlige på himlen, som er helt skyfri.

I 2 min. kigger jeg og generelt tror, det er en stjerne, men så synes jeg, den flytter på sig lidt til højre. Jeg laver et fikspunkt med min finger, og efter 10-15 sek. bevæger den sig direkte opad, men langsomt. Efter et par sek. flytter jeg fingeren, da det er tydeligt, at den bevæger sig. Efter ca. 20 sekunder er den ude af mit synsfelt, som er vinduet. Jeg hæfter mig ikke mere ved det og sover."

Om der kan være en sammenhæng mellem denne observation og observationerne fra Bornholm, er dog vanskeligt at afgøre med sikkerhed.

Hvad var det?

Gængse forklaringer som meteorer, varmluftballoner og satellitter kan umiddelbart udelukkes pga. udseende og bevægelsesmønster. Vi var derfor nødt til at "grave" i erindringen for om muligt at huske tidligere observationer, som kunne minde om det, der blev observeret fra Bornholm.

Peter Lomans beretning fik SUFOI's Ole Henningsen til at huske en sag, som han undersøgte i 2007. Ole Henningsen er en af de personer i Danmark, som har størst erfaring med at undersøge fotos og videooptagelser af usædvanlige himmelfænomener – og det var netop i denne egenskab, at han i sommeren 2007 undersøgte en sag fra Bønnet på Falster.

Her havde en mandlig observatør den 23. maj 2007 observeret og filmet besynderlige lys på aftenhimlen. Lysene mindede på flere punkter ganske meget om det, som blev observeret fra Bornholm. Observatøren fra Bønnet, den 35-årige webdesigner John Christiansen, beskrev sin oplevelse på følgende vis:

"Jeg var ude og lufte vores hund, da jeg ser fem lys blive 'tændt' i horisonten på sydhimlen. Lysene bliver tændt med et halvt sekunds mellemrum. Jeg skynder mig at finde mit digitalkamera frem, men de forsvinder hurtigt. Der er kun et lys tilbage på himlen, da jeg begynder at optage. (...) Men da det sidste af de første lys

På den sidste del af John Christiansens videooptagelse fra den 23. maj 2007 ses et af de observerede lys kraftigere. Med baggrund i detaljerne (huse m.v.) i optagelsen var det muligt efterfølgende helt nøjagtigt på landkort at fastlægge den retning, som John Christiansen havde filmet i.
(Foto: John Christiansen)

forsvinder, bliver det afløst af et andet lidt til venstre for det førstes position på sydhimlen. Dette lyser i 5 sekunder, før det dør ud. Kort tid efter kommer der et sidste lys – igen kun i ca. 5 sekunder."

Flyveaktivitet i området

Selv om der er detaljemæssige forskelle mellem observationsberetningerne fra Bønnet og Bornholm, er der også vigtige lighedspunkter. Blandt andet gælder det for begge observationer, at fænomenet blev set relativt lavt over horisonten ude over havet, og at der var tale om flere lys, som "tændtes" og "slukkedes" inden for et afgrænset område af himlen.

Observatøren fra Bønnet var ikke ene om at observere fænomenet. Faktisk modtog SUFOI efterfølgende en lang række henvendelser fra forskellige steder på Lolland og Falster om de samme lys. Takket være en grundig efterforskning lykkedes det Ole Henningsen at finde frem til forklaringen på observationerne. Det viste sig, at der på samme tidspunkt havde været udenlandsk, militær flyveaktivitet i området over land og ude over Østersøen mellem Stralsund og Rostock i Tyskland – dvs. over den tyske del af Østersøen.

Ud fra krydspejlinger på baggrund af observatørernes retningsangivelser kunne Ole fastslå, at positionen af de lys, der blev observeret fra Lolland og Falster, var sammenfaldende med det område, hvor der var militær flyveaktivitet. Om disse fly så har haft udsendt såkaldte flares, faldskærmsblus el. lign. eller har haft anvendt skarpe projektører/landingslys i forbindelse med deres øvelsesaktivitet, er i denne forbindelse underordnet, konkluderede Ole.

Observationerne fra Lolland-Falster og den efterfølgende forskning er detaljeret beskrevet af Ole Henningsen i *UFO-Mail* nr. 88 og 89. Se: www.sufoi.dk/ufo-mail/ufo-mail.php

Militær flyveaktivitet?

Det nye fænomen fra den 25. maj 2010 blev set i en østlig/sydøstlig retning fra Bornholm. Dette tyder på, at hvis der har været tale om militære fly, kan disse have befundet sig over polsk område. Observatøren fra Poulsker, Peter Loman, er selv inde på muligheden. I en senere mail til SUFOI skriver han:

"Måske var der en type af militær eller anden øvelse eller test nede i Polen? Retningen peger på et område mellem Gdansk og Koszalin, eller havet udenfor, i det nordlige Polen (Pomorskie)."

SUFOI's Ole Henningsen har efterfølgende været i kontakt med Flyvertaktisk Kommando (FTK) i Karup for at høre, om Flyvevåbnet har været involveret i øvelsesaktivitet, der kan have medført observationen den 25. maj.

FTK: Polske militærfly!

Vagthavende ved FTK OPSCENT, seniorsergent Søren M. Jensen, oplyser til Ole Henningsen, at man på foranledning af SUFOI har undersøgt hændelsen ved deres radarenhed, og at der ikke har været danske enheder flyvende i det pågældende område på observationstidspunktet. Der har heller ikke været nogen NATO-øvelse. Den vagthavende kan dog samtidig oplyse, at man på radarregistreringerne kan se, at det polske militær har haft fly i netop dette område i op til ca. 30.000 fods højde – og at flyvemønstret nogenlunde svarer til beskrivelsen i rapporten.

"Selve lysfænomenet kan være forårsaget af flere ting, men kunne meget vel skyldes øvelse med såkaldte flares, men dette er kun et kvalificeret gæt," tilføjer Søren M. Jensen.

Med bekræftelsen fra FTK om den polske militære flyvning på samme tidspunkt og samme sted, hersker der for SUFOI ingen tvivl om, at det mystiske lys set fra Bornholm kan forklares ved de registrerede flyveaktiviteter.

Man kan undre sig

Hændelsen – og ikke mindst forklaringen – giver anledning til en vis undren hos Ole Henningsen:

"Efter med stor sandsynlighed at have fået peget på årsagen til observationen, kunne man måske i bagklogskabens lys undre sig over, at de maritime myndigheder på Bornholm ikke i højere grad straks trækker på den ekspertise, der findes eksempelvis hos SOK og FTK, inden man sender fiskeriinspektionsskibet 'Vestkysten' ud for at undersøge området mellem Svaneke og Nexø."

Ole tilføjer dog:

"Men hvis de foreliggende observationer fra starten ikke virker nøjagtige nok, er det måske alligevel bedre med én sejlads for meget end én for lidt i en sådan situation."

Nu ser det imidlertid ud til, at lysene over Østersøen d. 25. maj har fundet en rimelig forklaring. ❑

Flares

En flare er en lyskugle, der skydes ud fra en flyvemaskine som værn mod varmesøgende missiler. Ofte skydes ikke én, men hele serier af flares ud, når besætningen føler, at situationen kræver det. Det kan være, når der konstateres et missil, eller bare når der flyves i så lav højde over fjendeland, at man ikke har den fornødne reaktionstid. Flareudskydning kan også initieres af automatiske missildetektorer.

Flares kan tage sig meget forskelligt ud. Nedenfor ses to eksempler på flares.

F-16 udløser fire flares under en øvelse. (Foto: U.S. Air Force)

En CH-46 Sea Knight, der hører til præsident Obamas Marine Helicopter Squadron One, afprøver sit flare-forsvarssystem over Naval Air Weapons Station ved China Lake. (Foto: U.S. Marine Corps/Lance Corporal Kelly R. Chase)

David Clarke 2. del

AF CLAS SVAHN

Flere ukendte rapporter

Der ligger stadig 66.000 tophemmelige dokumenter fra Den kolde Krig i en kælder i det gamle Krigsministerium i London, hvor de er blevet forurenet med asbest. Man har planer om at skanne hele arkivet og digitalisere det, hvorefter man vil destruere alle originaler. Blandt dokumenterne findes der også meget ufomateriale, konstaterer David Clarke.

"Lige siden jeg fandt *The 'Flying Saucer' Working Party*, er det min opfattelse, at forsvaret jævnligt i løbet af de seneste 50 år må have foretaget en ny analyse af spørgsmålet. Sidst, forsvaret foretog en gennemgang af deres politikker, var i 1997, da man besluttede at nedtrappe interessen for ufospørgsmålet. Da jeg stillede spørgsmål om *The 'Flying Saucer' Working Party* i 2000, stod det klart for mig, at Defence Intelligence Staff (DIS), som var en af de tre forsvarsmyndigheder, der indsamlede rapporter, havde bestemt sig for, at man ikke længere skulle tage imod uforapporter. For mig blev det så spørgsmålet om, hvorvidt der fandtes noget bag denne beslutning, så i 2005 sendte vi en anmodning om at se beslutningen om politikker fra 1997. Desuden bad vi om at få en liste over alle de dokumenter, som kunne have noget med ufoer at gøre. Til sidst fik vi en liste på 24 sider og begyndte at arbejde os igennem dem og anmodede om at få udleveret alt det, der var i arkiverne.

Da vi kom frem til 'Condign' forstod jeg, at man havde udført en form for undersøgelse. Da undersøgelsen var så omfattende, bestemte man sig til sidst for at gøre den tilgængelig for offentligheden, efter den var gennemgået, og visse dele var fjernet.

Condign består i høj grad af citater fra andre personers bøger og meget lidt eget efterforskningsarbejde. Materialet er ikke blevet tjekket af fagfolk. Man får indtryk af, at forsvaret ikke ved, hvad de taler om. Når man læser rapporten, får man en masse at vide om naturlige fænomener, men meget lidt om virkelig interessante hændelser. Man kan se, hvilke dele af forsvaret, der har interesseret sig for spørgsmålet, og rent historisk er det et interessant dokument. Men der er meget i rapporten, som man kan stille spørgsmålstegn ved. Det virker som om, forfatteren har taget meget af materialet for at være fakta på trods af, at det er meget omdiskuteret. Michael Persingers arbejde er et sådant eksempel, som på trods af, at det aldrig er blevet bekræftet, fremhæves i rapporten."

Netop neuropsykologen Michael Persingers mange eksperimenter, hvor han lader en forsøgsperson blive udsat for et magnetfelt, er blevet brugt af mange skeptikere som et forsøg på at forklare, hvordan observationer af alt fra Jesus og spøgelser til ikke-jordiske kan opstå. Persinger er ansat ved Laurentian University i Sudbury, Canada, og han mener, han kan påvise, hvordan et magnetfelt – som skabes i en specialkonstrueret hjelm, som forsøgspersonen har på – påvirker hjernen, så personen oplever visioner af alle slags. Da den svenske forsker og skeptiker Dan Larhammar i håbet om at kunne gentage Persingers resultater gennemførte et lignende eksperiment i 2004, fik han overhovedet ingen udslag. "Vore resultater viser altså, at der bør stilles spørgsmålstegn ved tidligere studiers sensationelle konklusioner om effekter fra et magnetfelt," skrev han i en pressemeddelelse.

Dette er bare et af de fænomener, som forfatteren af Condign henviser til uden at kontrollere troværdigheden og bruger som et forsøg på at forklare observationerne, der omtales i rapporten.

"Condigns' konklusion er, at størstedelen af rapporterne er fejlfortolkninger af naturlige fænomener, og at de få, som står tilbage, kan være plasmafænomener. Samtidig bliver man overrasket over, i hvor høj grad de er åbne for forskellige alternativer. De mener, at ufoer, eller UAP, som man kalder dem, eksisterer, mens mange andre inden for forsvaret siger, at der overhovedet ikke findes noget ufofænomen," fortæller David Clarke. "Men DIS mener, at der virkelig findes et fænomen. Vi ser det som en mulighed for, at vi kan forlange en rigtig udredning, hvor de interviewer vidner og tager kontakt til forskere.

Vi må indse, at det er vanskeligt at få forskere interesseret i ufofænomenet, fordi det har en høj 'latterliggørelsesfaktor' her i Storbritannien, og få vil risikere deres arbejde og karriere for sådant noget. Men hvis vi fik forsvaret til at gennemføre en rigtig undersøgelse, kunne denne holdning ændres. Konklusionerne ville måske blive de samme, men være bygget på et noget mere sikkert grundlag."

Bøger af David Clarke

Clarke, David: *The UFO Files. The Inside Story of Real-Life Sightings*, 160 sider, The National Archives 2009 (omtalt i *UFO-Nyt* nr. 1, 2010)

Clarke, David & Oldroyd, Granville: *Spooklights – A British Survey*, 48 sider, eget tryk 1985 (anmeldt i *UFO-Vision 1988*)

Clarke, David & Roberts, Andy: *Phantoms of the Sky: UFOs – a modern myth?*, 204, Hale 1990

Clarke, David & Roberts, Andy: *Out of the Shadows. UFOs, The Establishment & The Official Cover-Up*, 282 sider, Piatkus 2002

Clarke, David & Roberts, Andy: *Flying Saucerers. A Social History of UFOlogy*, 231 sider, Alternative Albion 2007 (anmeldt i *UFO-Nyt* nr. 3, 2007)

Randles, Jenny & Roberts, Andy & Clarke, David: *The UFOs That Never Were*, 237 sider, London House 2000

David Clarke har hjemmesiden www.drdavidclarke.co.uk og bloggen http://drdavidclarke.blogspot.com.

Churchill og Condign-rapporten

Den 28. juli 1952 spurgte Winston Churchill Forsvarsministeriet:

"Hvad er der om al snakken om flyvende tallerkener? Hvad drejer det sig om? Hvad er sandheden? Lad mig snarest muligt få en rapport herom."

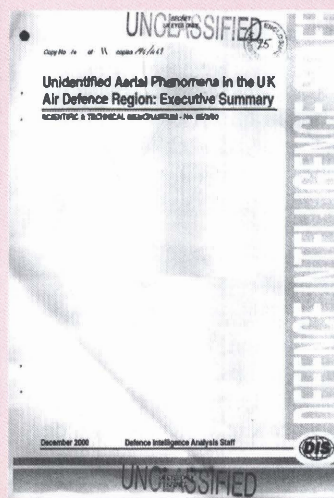
Churchill fik sit svar, hvis indhold imidlertid først i 2001 blev frigivet af det britiske forsvarsministerium. Det var en rapport fra den såkaldte "Arbejdsgruppe om Flyvende Tallerkener" (The 'Flying Saucer' Working Party), der blev brugt til at briefe Winston Churchill i 1952 om situationen på området. Siden da har forsvarsministeriet hævdet, at det aldrig har undersøgt, hvad ufoer faktisk var. Men i december 1996 blev en undersøgelse påbegyndt i største hemmelighed.

Undersøgelsen og rapportskriveriet blev betroet en sikkerhedsclearet ekspert, der arbejdede for Forsvarets Efterretningstjeneste i Whitehall i London. Under projektets kodenavn Condign var han fra 1996 til 2000 beskæftiget med undersøgelsen og afsluttede den med en rapport om emnet "den potentielle fare Storbritannien kunne stå overfor i forbindelse med UAP (Unidentified Aerial Phenomena) – uidentificerede luftfænomener – UFO'er".

Rapportens navn blev: "Unidentified Aerial Phenomena in the UK Air Defence Region: Executive Summary. Scientific & Technical Memorandum – No. 55/2/00", dateret december 2000, og den blev officielt udarbejdet af Defence Intelligence Analysis Staff – Analyseafdelingen i Forsvarets Efterretningstjeneste – DI55.

Eksperten meddelte forsvarsministeriet, at han ønskede at holde lav profil med baggrund i den mulige forlegenhed, regeringen kunne komme i, hvis hans arbejde blev kendt i offentligheden. Den ukendte eksperts arbejde blev færdiggjort i marts 2000, og rapporten blev i første omgang hemmeligstemplet ("UK Eyes Only" – "Kun for britiske øjne") for at begrænse dens cirkulation og for at sikre, at den ikke blev offentliggjort på daværende tidspunkt. Den blev kopieret til tre medarbejdere på højt niveau i forsvarsministeriet og i flyvevåbnet og dernæst arkiveret på forskellig vis. Der blev kun fremstillet i alt 11 eksemplarer. Selv ministre og de embedsmænd, som havde med den såkaldte "ufodesk" i Whitehall at gøre, fik ikke konklusionerne at se. Denne "ufodesk" var det sted, man officielt henvendte sig til i forsvarsministeriet, hvis man havde spørgsmål ang. ufo-rapporter (se også side 22-23 i *UFO-Nyt* nr. 1, 2010).

Den hidtil hemmeligholdte rapport kom frem i dagens lys pga. den britiske lovgivning om offentlighed i forvaltningen – Freedom of Information Act – og ikke mindst takket være David Clarke. I januar 2005 opdagede han henvisninger til en undersøgelse eller en rapport med kodenavnet Condign, og i september var han og hans kollega Gary Anthony kommet så vidt i deres undersøgelser, at de kunne indgive begæring om frigivelse af denne specifikke rapport. Condign-rapporten blev frigivet til de to forskere i april 2006, og det britiske forsvarsministerium valgte derefter at lægge hele rapporten ud på internettet den 15. maj 2006.

Forsiden af den 460 sider lange Condign-rapport. Rapporten og offentliggørelsen af de britiske arkiver er grundigt omtalt af Ole Henningsen i UFO-Nyt nr. 3, 2006, og nr. 1, 2008.

Godt samarbejde

David Clarke og hans kolleger har i lang tid holdt kontakt og udvekslet informationer med forsvarets ufoansvarlige.

"Samarbejdet har været meget godt. Det er meget bedre at samarbejde med dem end at betragte dem som modstandere. Dette gør mig til en misinformator i visse britiske ufologers øjne. De kan ikke forstå, hvordan jeg får adgang til alt materialet.

Jeg udelukker ikke, at vi kan have haft besøg af væsener for meget længe siden, men ser ingen sammenhæng mellem dagens uforapporter og sådanne besøgende. Der findes ganske enkelt for mange andre forklaringer, som passer bedre. Men man må se ufoproblemet i en større sammenhæng og det faktum, at der kan findes en sammenhæng mellem paranormale oplevelser og bortførelsesfænomenet. Vi kan godt nok ikke forklare dem, men det skader ikke at se dem i den sammenhæng.

Når en ufogruppe får udleveret materiale, er det aldrig lige det, de vil have. De tror altid, at der findes noget andet. Så hver gang, de får udleveret nogle dokumenter, styrker det dem i deres mistanke om, at de bliver ført bag lyset. Min egen erfaring, efter alle de år hvor jeg har gravet i det britiske forsvars arkiver, er, at de ikke ved mere, end vi gør. Selvsagt ved de mere end os, når det gælder radar, flyulykker og andet, men ikke når det gælder selve ufospørgsmålet." ❑

Kilde:

UFO-Aktuellt, nr. 4, 2006
Oversættelse: *for*
Bearbejdelse: *kmh*
Interviewet med David Clarke fandt sted den 2. juni 2006 og er her gengivet i forkortet og bearbejdet form.

Hvorfor misforstår vi verden?

Morten Monrad Pedersen har skrevet en let læst bog om, hvorfor så mange mennesker forkaster eller ikke forstår, hvordan videnskaben arbejder for at skabe et vidensgrundlag for samfundet. I stedet begynder de at tro på forkerte ideer eller kaster sig ud i overtroen. Fokus på dette emne er særdeles velkomment. Det er et område, som i høj grad trænger til at blive behandlet. Emnet bliver ofte noget misvisende kaldt for "skeptisk tænkning" – mens det i realiteten som regel er god, sund realisme.

AF PER ANDERSEN

Professor David Favrholdt anbefaler bogen *Den 7. sans – Hvorfor misforstår vi verden?* med følgende bemærkning "stod det til mig, ville jeg ved lov gøre *Den 7. sans* til en del af pensum i alle landets gymnasier i forbindelse med den såkaldte almene studieforberedelse."

Det må jeg give ham helt ret i. Jeg er også helt sikker på, at fx matematik- og fysiklærere vil hilse bogen meget velkommen – men jeg er ikke sikker på, at religionslærerne vil være lige så begejstrede. Det skal jeg vende tilbage til.

Bogen gør et rigtig godt stykke arbejde i at forklare, hvordan vi alle kan blive snydt af påstande, der i realiteten ikke holder. Jeg bliver selv ganske frustreret, når jeg oplever fjernsynet eller pressen præsentere konklusioner, der ikke holder. Fx kunne man for nylig læse i *Berlingske Tidende*, at en undersøgelse havde vist, at for hver 50 g røget kød man spiser, øges risikoen for blodpropper med 42 %. Går man tilbage til kilden (Harvard School of Public Health) finder man, at der er mindst 3 misforståelser i selv denne ganske korte historie! For det første er det ikke for hver 50 g (altså forøges risikoen ikke med 84 % ved 100 g kød om dagen). For det andet konkluderer undersøgelsen intet om blodpropper – kun hjerteproblemer. For det tredje anfører forskerne, at der *ikke* er fundet nogen sikker årsag-virkning-effekt mellem at spise bearbejdet kød som røget kød og hjerteproblemer.

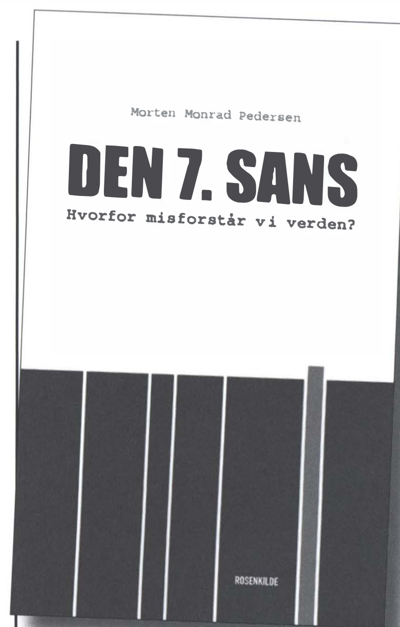
Morten Monrad Pedersen kommer med meget præcise og relevant udredninger af alle de forhold, som gør, at tingene ikke nødvendigvis er, som man tror, de ser ud. Noget som vi i ufokredse jo også har arbejdet med i 50 år. Han forklarer, hvordan videnskaben arbejder, og hvilke krav man må stille for at antage, at noget er "bevist" i højere eller mindre grad. Hvordan medier har deres store andel af misforståelser, og hvordan statistik kan være et særdeles vanskeligt begreb for lægmand.

Han har øjensynligt arbejdet sig igennem et stort antal bøger om, hvordan den menneskelige hjerne fungerer, og hvordan den bliver snydt af en lang række faktorer. Denne viden giver han videre til læsere i en let fordøjelig oversigtsform. Det giver en prisværdig gennemgang af et stort og meget vanskeligt emne. Bogen bliver yderligere styrket gennem brugen af mange gode – og til tider sjove – eksempler.

Videnskabens egne misforståelser bliver også trevlet op. Den klassiske historie om N-stråler, der var synligt for mange, indtil man begyndte at lave blindforsøg, giver et godt indblik i dette. Den almindelige overtro bliver også pillet fra hinanden. Astrologien bliver gennemhullet, alternativ medicin får et skud for boven, ånderne forsvinder, og konspirationsteorier såsom månelandingerne bliver også bragt ned på jorden igen.

Så alt i alt en positiv oplevelse, der nok har sin styrke i sin enkle fremlægning og gode eksempler snarere end en dybere forståelse af emnerne. Perceptionspsykologien – der har ufo-forskernes store interesse – bliver kun periferisk berørt.

En anden styrke ved bogen er det afsluttende kapitel om "skeptikerens værktøjskasse". Her

Morten Monrad Pedersen: "Den 7. sans – Hvorfor misforstår vi verden?", 263 sider, Rosenkilde 2010. Læs mere om bogen på www.densyvendesans.dk.

bliver bogen endnu mere konkret og gennemgår virkelig gode værktøjer som Occams ragekniv og Sagans vægtskåle. Desværre er det nok sådan med bogen, at de der læser den, allerede er ganske godt inde i den skeptiske tankegang. Mens dem, der virkelig har behov for at læse den, nok ikke er specielt interesserede. Bogen forklarer os faktisk hvorfor: Vi søger primært information i vores omverden, der kan bekræfte den tro og de overbevisninger, vi allerede har. Sådan er det for os alle, og sådan er det tilsyneladende også for forfatteren. For bogen skæmmes desværre af en subjektivitet og personlige kommentarer fra

forfatteren, der nok ikke står for en kritisk gennemlæsning.

Forfatteren anfører selv en advarsel: "[det er] meget let at ende i pseudovidenskab, hvor man kan opdigte en forklaring uanset hvad man observerer" (s. 174). Men faktisk falder han selv i blot en side før, hvor han behandler nærdøds-oplevelser: "iltmangel ... fører til, at der dannes en hvid plet midt i synsfeltet, og den hvide plet vil vokse i størrelse, hvis iltmanglen bliver værre. Dette kunne lyde som en oplagt forklaring på de oplevelser af en tunnel med hvidt lys, som er en del af nogle nærdødsoplevelser, for ofte vil nærdødsoplevelser være ledsaget af iltmangel i hjernen" (s. 173). Mens det første er eksperimentelt eftervist, er den afsluttende kommentar spekulation.

Et endnu tydeligere eksempel finder vi omkring N-strålerne: "jeg mener, at Blondlot [forskeren der mente at kunne se N-strålerne] er et eksempel på en person, der ubevidst begyndte at lyve for sig selv, da han oplevede Woods afsløringer". Igen er der tale om ren spekulation, for det kan forfatteren da umuligt have nogen sikker viden om. Begge eksempler er farvet af forfatterens egen iver for at komme med en forklaringsmodel. Samme mekanisme som han ellers selv advarer imod.

Helt galt går det, når Morten Monrad Pedersen tager fat på religionen. Her bliver det tydeligt, at han har endnu en agenda for bogen: At overbevise verden om, at religiøs tro er det samme som overtro og nødvendigvis står i dyb kontrast til videnskaben. Samt at det rigtige trossystem ved siden af videnskaben er ateisme. Det bliver blandt andet tydeligt, når han i Appendiks A skal nævne relevante foreninger for skeptikere og ikke mindre end to gange fremhæver Ateistisk Forum som et førende debat-forum – et netværk som han tilfældigvis selv er med til at drive – og Ateistisk Selskab, som arbejder for adskillelse af kirke og stat, og som han slutter med at gøre direkte reklame for.

Men inden man når til appendikset, er hans holdninger allerede blevet mejslet ud. Han skelner ikke mellem religiøs tro og overtro (selv om det normalt opfattes som forskellige mekanismer). Forfatteren mener desuden, at religion er et trossystem, ligesom videnskaben er et trossystem, og at man derfor er nødt til at vælge det ene eller det andet.

Morten Monrad Pedersen er 35 år, cand. scient. og arbejder som IT-konsulent. Gennem 15 år har han interesseret sig for de mekanismer, der gør, at mennesker bliver overtroiske og kommer til at tro på forkerte ideer. Morten har studeret psykologers, biologers, antropologers og filosoffers forskning i emnet samt de troendes egne argumenter.

Hans anti-religion-holdninger skinner klart igennem, når han som eksempler vælger (udvælgelse af de data, der bedst passer til ens forudindtagne holdninger!) de religiøse ekstremisters overgreb på befolkninger, heksejagten og religionens kvindesyn. Det kan man jo kun tage afstand fra – og så må religion jo være noget lort.

Videnskab og religion har været genstand for omfattende diskussioner igennem mange år, og i hvert fald en del videnskabsmænd har nået den konklusion, at videnskab og religion adresserer to vidt forskellige – og ikke modstridende – sider af menneskelivet. Faktisk er religiøs tro langt, langt ældre end videnskaben. Der er indikationer på, at tro på noget guddommeligt er mindst 70.000 år eller ældre, og at behovet for en sådan tro er indlejret i den måde, vores hjerne fungerer på. Behovet for en sådan tro var og er stadig baseret på en række behov: Behov for et fællesskab (menighed, ultimativt et sammenhængende samfund), etik (i nyere tid til en vis grad erstattet af lovgivning), det velkendte i dagligdagen (ritualer) og ønsket om evigt liv. Disse behov dækkes kun lidt eller ikke af videnskaben. Ja, religion har brodne kar – det har videnskaben også, som Morten Monrad Pedersen selv illustrerer. Og så har han slet ikke været omkring tvangssterilisationer i Danmark begrundet i videnskab eller nazismens uhyrlige "videnskabelige" teorier. (Læs mere om religion og dens funktion i forhold til videnskaben fx i *Skeptical Inquirer*, May/June 2010 – "Brain Science, God Science – Why Religion Endures").

Nu skal jeg ikke tage religionen i forsvar. Jeg er selv ateist. Men for mig er ateisme et spørgsmål om holdning og tro, og ikke noget man kan bevise er den objektive sandhed, som forfatteren forsøger at gøre. Dermed bliver en videnskabelig, faktuel skepticisme blandet godt og grundigt med en religiøs holdning (ateisme er også en religion i den forstand), og det er helt unødvendigt. Det er synd, når vi nu har et så stort behov for litteratur på dansk om den skeptiske tankegang, at bogen vil kunne skydes ned af helt unødvendige årsager. Specielt af religionslæreren, som jeg antydede i indledningen.

På trods af dette vil jeg anbefale bogen til alle. Ikke mindst læsere af *UFO-Nyt*, der ofte beskæftiger sig med alternative emner, der bør have en ballast med, som denne bog giver. Men spring roligt afsnittene om religion over. ❑

At forklare det uforklarede

Chambers Dictionary of the Unexplained og andre leksikografiske opslagsværker over det mystiske, paranormale og overnaturlige.

AF LORÁND-LEVENTE PÁLFI & THOMAS BRISSON JØRGENSEN

Hvorvidt betegnelsen "det uforklarede" (*the unexplained*) er hensigtsmæssig, kan diskuteres. Se fx følgende uddrag af sprogforskeren og leksikografen William Frawleys anmeldelse af *Chambers Dictionary of the Unexplained* (i *Dictionaries: Journal of the Dictionary Society of North America*, 2008, nr. 29, s. 77-78):

> I do hope the slight irony of CDU's title is not only my perception. Imagine a 700-page compendium of all we do not know for sure. What a book of knowledge! Hence *unexplained* is the operative word: we know something about these things – e.g. the UFOs over the Hudson Valley – and so they have entered the realm of the possibly legitimate. But they have thus far escaped determinate and conclusive inquiry. (I hesitate to say *scientific inquiry*, given what we are dealing with here). This is a book, really, of the not-yet-canonized and still-for-many-people-undismissed. The book of things that won't go away. The encyclopedia of the (un)debunked. What titles these would have been! [...] There is clearly more unexplained than I thought, though I see that two of physics' mysteries, *dark matter* and the *Higgs Boson*, are not entries, no doubt because this book focuses on the paranormal – a charge occasionally leveled at dark matter and the Higgs Boson!

Når betegnelsen "det uforklarede" bruges i det følgende, sker det ikke kun i mangel af bedre, men også af pladshensyn: Betegnelsen dækker over en lang række forskellige emner – mystiske, paranormale og overnaturlige fænomener, erhverv osv. såsom alkymi, astrologi, eksorcisme, esoterik, heksekult, kryptozoologi, mystik, mysticisme, New Age, okkultisme, parapsykologi, spiritisme/spiritualisme, spøgelser, ufologi osv. – som man således kan indkredse med kun ét udtryk.

På engelsk findes der et veritabelt hav af leksikografiske opslagsværker (dvs. ordbøger, leksika og encyklopædier) over "det uforklarede". For at nævne nogle ganske få, vilkårlige eksempler: Richard Cavendish og J.B. Rhines *Encyclopedia of the Unexplained – Magic, Occultism and Parapsychology* (1990), Nevill Drurys *Dictionary of Mysticism and the Esoteric Traditions* (1992), Jerome C. Clarks *The UFO Encyclopedia* (1998), Peter Hainings *A Dictionary of Ghosts* (1999), Jonathan Maberry og David F. Kramers *The Cryptopedia – A Dictionary of the Weird, Strange & Downright Bizarre* (2007), John Michell og Bob Rickards *The Rough Guide to Unexplained Phenomena* (2007) og mange, mange flere – fra nyeste tid bl.a. også det ovenfor og i det

følgende omtalte *Chambers Dictionary of the Unexplained* (2007).

I det danske boglandskab er bestanden mere behersket. De vigtigste, mest lødige og seriøse[1] værker er os bekendt Poul Kastrups *Okkult Leksikon* (1986), som ifølge eget udsagn indeholder oplysninger om "okkulte og åndsvidenskabelige" emner, som "ikke er tilgængelige andre steder", Poul Ferslings *Mystikkens verden: Politikens okkulte leksikon* (1992) med artikler om bl.a. alkymi, astrologi, eksorcisme, heksekult, hypnose, livet efter døden, meditation, moonier, spøgelser, tankeoverførsel, ud-af-kroppen-oplevelser, ufoer, vampyrer, varulve og meget andet, Kaj Moos' *New Age ordbog* (1996), som forklarer ord og udtryk fra hundredvis af større eller mindre religiøse grupperinger samt termer med tilknytning til terapi/healing, Donald Watsons *Sjælens Leksikon* (1998), som indeholder 450 artikler omhandlende esoterik, mysticisme, New Age, okkultisme, parapsykologi samt spiritisme/spiritualisme, Lone Hertz' *Energi – sten og krystaller* (2005), som gennemgår flere end 300 forskellige sten og krystaller med fokus på deres healende virkning, samt Thomas Becks *Aschehougs store astrologileksikon* (2007), som med sine 900 undertiden ret lange artikler er det absolut mest omfattende danske leksikon om astrologi nogensinde.

Kendetegnende for leksikografiske opslagsværker om "det uforklarede" er bl.a. de store udsving vedr. lødighed og seriøsitet, ophavsmændenes (antagne) kompetencer eller mangel på samme samt mangel på akademisk bevågenhed.

I modsætning til hvad tilfældet er med regulærfaglige leksikografiske opslagsværker (opslagsværker omhandlende "normalvidenskaber" såsom psykologi, biologi osv.) er udsvinget mod hhv. høj og lav lødigheds- og seriøsitetsniveau generelt større, når det gælder leksikografiske opslagsværker over "det uforklarede" – med en overvejende tendens mod et lavt niveau.

I modsætning til hvad tilfældet er med regulærfaglige leksikografiske opslagsværker – fx er ophavsmanden til et fysikleksikon typisk en fysiker eller en gruppe af fysikere samt evt. fagfolk fra beslægtede videnskaber såsom kemi – er dét kompetenceniveau, der gemmer sig bag leksikografi over "det uforklarede", typisk meget svingende, idet ophavsfolkene kan være akademikere (i så fald som regel inden for et andet område; fx en læge, der samtidig interesserer sig for okkultisme)[2], ikke-akademikere eller forskellige variationer imellem disse to yderpunkter; den overvejende tendens er dog ikke-akademikere som ophavsfolk.

I modsætning til regulærfaglige leksikografiske opslagsværker – som, ligesom enhver anden type faglitteratur, regelmæssigt bliver gjort til genstand for akademisk diskussion i form af eksempelvis videnskabelige anmeldelser og i talrige tilfælde endogså replikker og evt. duplikker på hhv. anmeldelserne og replikkerne – nyder leksikografi over "det uforklarede" sjældent akademisk bevågenhed.

Chambers Dictionary of the Unexplained, som i det følgende forkortes CDU, bekræfter ovenstående grove skitsering af typiske mønstre, men udmærker sig ved at være på den – ud fra et akademisk standpunkt – rigtige side mht. de nævnte udsving. Værket er udkommet på forlaget Chambers i 2007 og er udarbejdet af en lang række kyndige folk. Hovedredaktøren er Una McGovern, som også har stået for billedredaktion og billedresearch, og bidragyderne er David V. Barrett, Lorna Gilmour, David Hambling, Simon Hill, Michael Munro, Alan Murdie, Jenny Randles, Bob Rickard, Gordon Rutter, Dr. Karl P.N. Shuker. Paul Devereux, Peter Lamont og Steve Moore.

Hvad er det, der gør et værk som CDU vedkommende for *UFO-Nyt*s læsere? Det kan umiddelbart forekomme overflødigt for den, der interesserer sig for ufo-fænomenet at give sig i kast med så stort et område, som værket dækker, når det – som det synes – kun er en relativt lille procentdel, der omhandler decideret ufologiske emner. At udpege de ufologisk relevante artikler er imidlertid en mindre ligetil opgave end som så og afhænger i høj grad af betragterens syn på fænomenet, dvs. hvordan ufo-fænomenet afgrænses osv.

CDU kan faktisk være med til at udvide ens grænser – for ikke at sige horisont – i denne henseende, ikke mindst fordi kapaciteter som Jenny Randles og Paul Devereux er blandt bidragyderne til værket. Det sikrer ikke alene en høj kvalitet mht. form (dvs. sproget) og indhold, men gør også at CDU udviser en forståelse for de overlapninger, der synes at eksistere mellem forskellige kategorier af fænomener. Disse overlapninger er normalt ikke gennemskuelige inden for den ufologiske standardlitteratur, da mange af de mest kendte bøger og artikler overvejende er skrevet ud fra et snævert syn på ufo-fænomenet – insisterende på den opfattelse, at det drejer sig om besøgende fra andre planeter eller i det hele taget fra det ydre rum.

Hvordan forklares eksempelvis, at bigfoot-væsener, som typisk opfattes som kryptozoologiens primære interesseobjekt, ofte hævdes at være set i sammenhæng med ufoer? Og hvordan kan det være at den såkaldte oz-faktor (den bevidsthedsændrende tilstand der så ofte bliver rapporteret i forbindelse med ufo-observationer) også ofte dukker op i eksempelvis en del nærdødsoplevelser? Disse er blot nogle af de spørgsmål, man kan stille sig selv i en gennemgang af CDU, og de kan lede en til at opdage eller genopdage nye forklaringer, teorier og sammenhænge mellem det i en mere snæver forstand ufologiske og resten af "det uforklarede".

Der er naturligvis også en lang række åbenlyst ufologiske artikler i CDU. Eksempelvis artikler om flere af de mest fremtrædende folk inden for området (fx ufologer som J. Allen Hynek og Jacques Vallée, som har beskæftiget sig dybtgående og bredt med ufo-fænomenet), og folk, som har beskæftiget sig indgående, men kun med nogle bestemte dele af fænomenet (fx *alien abductions*-researcheren Budd Hopkins) samt nogle af de mest kendte skeptikere (fx Philip Klass).[3]

Ærgerligt dog at Jenny Randles ikke har fået sin egen artikel – det skyldes måske beskedenhed, eftersom hun selv er bidragyder til værket. Der er også artikler om "alien abductions", "earthlights"-teorien, menneskeskabte flyvende tallerkener samt flere af de mere kendte ufo-sager såsom Rendlesham/Bentwaters-sagen, den belgiske ufo-bølge 1989-1990, Villas-Boas-sagen fra 1957 og meget mere. Der er således både en god dybde (udførlig behand-

▶

Nye bøger

ling af emner, personer osv.) og en god bredde (en bred vifte af behandlede emner, personer osv.) i værket.

En stor mangel er det dog, at CDU ikke er forsynet med et register. Med sine 760 sider (og i øvrigt mange illustrationer, af hvilke en del er i farvetryk) er værket væsentligt mere informationstungt, end de ca. 1.250 artikler antyder. Et omfattende register ville have gjort en meget større del af den i værket indeholdte samlede informationsmængde tilgængelig for brugerne.

Et af de absolut bedste ufologiske opslagsværker, der nogensinde er blevet lavet, eller måske det bedste overhovedet, er Jerome C. Clarks omfangsrige tobindsværk *The UFO Encyclopedia* (2. udgave, 1998). CDU kan selvsagt ikke konkurrere med *The UFO Encyclopedia*, såfremt det udelukkende gælder ufologi. Men savner man et lødigt og seriøst allround-leksikon om det mystiske, paranormale og overnaturlige eller i det hele taget om "det uforklarede", så kan CDU i høj grad anbefales og kan i øvrigt skaffes til en lav pris flere steder via internettet. ❑

Noter

1 Det er rigtignok diskutabelt, hvorvidt ordene "lødig(t)" og "seriøs(t)" bør bruges i en sammenhæng som denne, især hvis man ikke præciserer, hvad man mener; men betegnelserne "videnskabelig"/"akademisk" er vel endnu mere problematiske (jf. Frawleys bemærkning om *scientific inquiry* foroven); jf. dog også note 3 og 4 forneden. Med "lødig(t)" skal her forstås 'det, som er præget af god kvalitet' (om end det givetvis kan diskuteres længe, hvad man skal forstå ved "god kvalitet" i denne sammenhæng; vi vil dog gøre opmærksom på, at det sagtens kan dreje sig om flere forskellige ting); med "seriøs(t)" skal forstås 'det, som er præget af alvor og oprigtighed, er sagligt funderet (så vidt det nu er muligt med det her aktuelle emnekompleks), ikke opfordrer til lystighed eller spøg og befinder sig på et vist niveau dels intellektuelt og fagligt (dvs. mht. indholdet), dels sprogligt (dvs. mht. formen)'. At være sagligt funderet og på et vist fagligt niveau indebærer bl.a., at den givne tilgang, udlægning osv. ikke umiddelbart er hildet i noget religiøst, kvasireligiøst eller pseudoreligiøst forestillingskompleks. Ikke alle, dog de fleste, af disse kriterier behøver nødvendigvis at være opfyldt af de værker, som omtales i nærværende artikel med prædikaterne "lødigt" og "seriøst" (bl.a. fordi lødighed og seriøsitet kan gradbøjes) – eksempelvis kan Poul Kastrups *Okkult Leksikon* (1986) næppe siges ikke at være hildet i et kvasireligiøst eller pseudoreligiøst forestillingskompleks, af den grund er det dog ikke et ligegyldigt værk som eksempelvis Kirsten Vangtorps *Stjernerne fra A til Å: Astrologisk leksikon* (1999) eller Ina Crawfords *Ordliste: En beskrivelse af esoteriske og okkulte udtryk* (1994) – ligesom man sagtens kan henvise til andre kriterier, som ikke nævnes her, men som bliver opfyldt (eller netop ikke) af nogle af de omtalte værker eller evt. af dem alle.

2 Dette hænger muligvis sammen med, at universiteterne notorisk holder dørene lukket for noget sådant som "det uforklarede" i den her aktuelle forstand – med ganske få undtagelser nogle få steder i verden, fx Institute of Noetic Sciences (IONS) på Department of Psychology, Sonoma State University, USA, hvor der med bl.a. Dean Radin i spidsen forskes i bl.a. parapsykologi.

3 Vi tager afstand fra den definition af "ufolog", som findes i *Den Danske Ordbog* (2003–2005), 'person som beskæftiger sig med spørgsmål vedr. ufoer', idet vi mener, den er en anelse nedladende og under alle omstændigheder utilstrækkelig og inadækvat. Med ufolog forstår vi 'person (uden eller (oftest) med akademisk baggrund), som bedriver og/eller har bedrevet forskning (her defineret som 'systematisk, videnskabelig[4] undersøgelse af noget med det formål at erhverve ny viden eller løse et konkret problem') inden for ufo-fænomenet, og som publicerer og/eller har publiceret litteratur (det være i form af artikler eller bøger) om emnet på et akademisk niveau'.

4 Med "videnskabelig" forstår vi i denne sammenhæng bl.a. 'som går metodisk, kritisk til værks og – såvel angående eget som andres arbejde vedr. de(t) pågældende emne(r) – stiller krav om fyldestgørende bevisførelse for eller begrundelse af de fremsatte påstande'.

Bestilles på kuponen side 24.

NASA vil søge efter ikke-jordisk liv

Hvor findes der ikke-jordisk liv? NASA's forskere ser på en liste over 28 fremtidige videnskabelige missioner, som kan hjælpe med at finde tegn på ikke-jordisk liv.

Videnskaben har endnu ikke fundet E.T., men man kan præcisere de bedste steder at søge efter fremmed liv ved fremtidige missioner, fortalte NASA's forskere i slutningen af april 2010. Videnskabsfolkene udtaler, at de fortsat er ivrige efter at finde liv hvor som helst i universet til trods for den "luftalarm", der blev udløst af den berømte kosmolog Stephen Hawking, som antydede, at menneskene måske ikke skulle være så ivrige efter at finde aliens, da der er en stor risiko for, at de ønsker at kolonisere Jorden eller stjæle alle dens ressourcer.

"Vi er interesserede og forberedte på at opdage en eller anden form for liv," sagde Mary Voytek, astrobiolog og seniorforsker ved NASA's hovedkvarter, under en telefonkonference.

Cornell Universitys planetforsker Steve Squyres, chefforsker ved Mars Exploration Rover projektet, fortalte, at NASA's forskere i øjeblikket arbejder med en liste på 28 fremtidige videnskabelige projekter, som kan hjælpe med at finde ikke-jordisk liv.

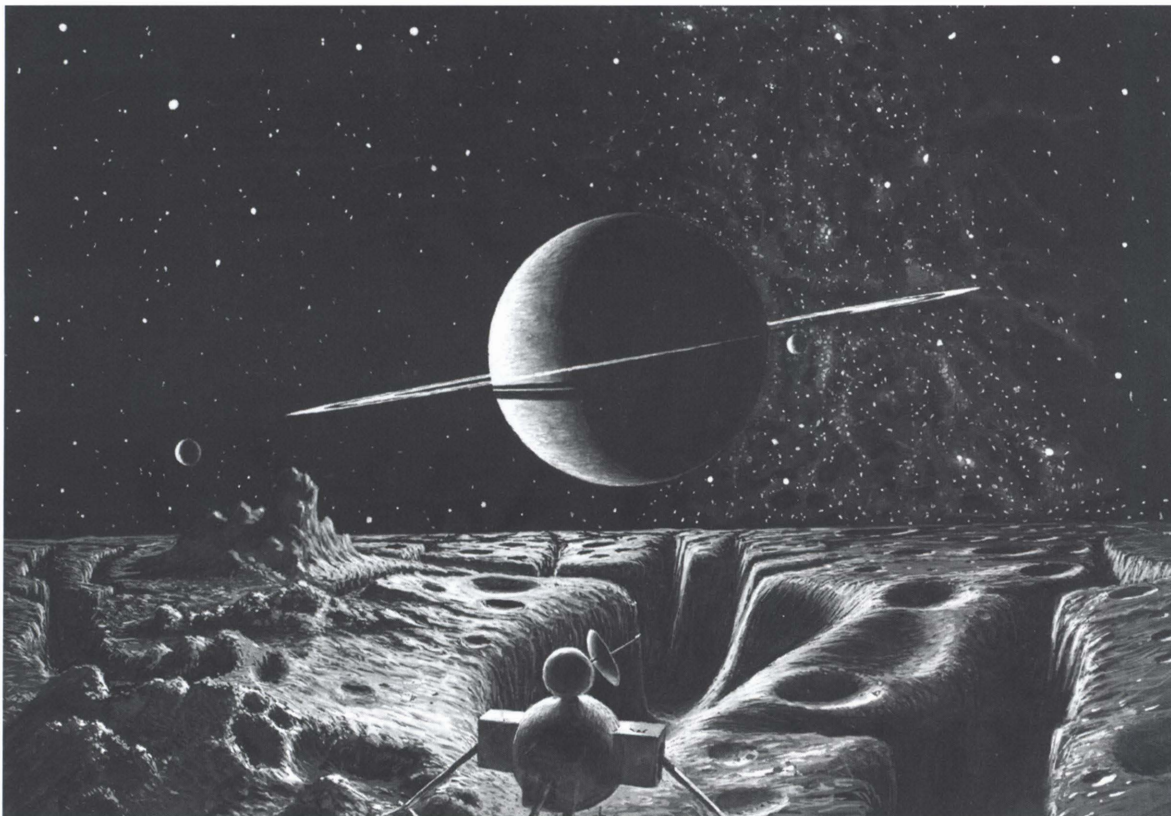
"Astrobiologi og søgen efter liv er meget centralt for, hvad det næste er, vi skal gøre i udforskningen af solsystemet," sagde Squyres. Han omtalte adskillige mulige robotmissioner, inklusive besøg på Merkur, Mars, Jupiters og Saturns måner og endda forbiflyvninger længere ude i solsystemet. Der var især tale om Saturn-månen Titan – med dens søer af metan og ethan – og Enceladus med dens spor af vanddamp, der ser ud til muligvis at rumme beboelige områder.

Squyres oplyste også, at NASA overvejer en ambitiøs tre-punkt mission til Mars, som skal bringe jordbundprøver med retur til Jorden, så forskerne her selv kan undersøge dem. Denne mission "kan meget vel afsløre en hel del om, hvorvidt Mars nogensinde har huset liv," fortalte han.

Andre forskere i forskerpanelet er enige i, at Mars-prøver bragt hjem til Jorden ville være uvurderlige.

"Jeg tror personligt, at hvis vi nogensinde skal blive i stand til at bevise, at der engang i fortiden var liv på Mars – hvis der var spor efter fortidigt liv på Mars – tror jeg, at vi er nødt til at undersøge prøverne her på Jorden i stedet for med robotter," sagde Bill Schopf, forsker ved University of California, Los Angeles. "Hvis vi fik prøverne retur i morgen, og jeg havde dem i mit laboratorium, kunne vi løse dette problem."

Schopf og en anden forsker, Jack Farmer fra Arizona State University, offentliggjorde resultaterne fra en undersøgelse, som de havde foretaget for nyligt.

(Tegning: Dezsö Sternoczky)

▶

Her havde de opdaget, at en type mineralaflejring, en sulfat-forbindelse, kan rumme fossiler af gamle organismer.

Forskerne har dog kun undersøgt prøver af sulfat-forbindelser fra Jorden, men dette mineral findes også i store mængder på Mars. Den kendsgerning, at de fandt fossiler i jordisk sulfat betyder, at sulfat-forbindelser på Mars kan rumme spor efter liv, hvis der har været liv på planeten. Indsamlingen af sulfat-prøver på Mars ville være et godt sted at se efter marsiansk liv, mener de.

Et andet muligt sted at se efter liv i solsystemet er på asteroiderne. Forskere fortæller, at de har fundet direkte bevis på frossent vand og organiske forbindelser – som kunne indeholde spor efter liv – på et klippestykke i hovedasteroidebæltet mellem Mars og Jupiter. Både vand og organisk materiale er nødvendig for, at et sted er beboeligt.

"Hver gang man har noget materiale som det omtalte, har man en kandidat, der er værd at undersøge nærmere," udtalte Squyres. "Vi bør tage derhen, hvor dataene fører os." ❑

Kilde:

Space.com, 28. april 2010
Oversættelse: *-lfor & kmh*

Ufoer ved Ørsted-satellitten

Den danske Ørsted-satellit har fungeret helt usædvanligt fremragende gennem mere end 10 år, men at den også har registreret "ufoer" i rummet, er nok ukendt for de fleste.

AF OLE HENNINGSEN

Professor John Leif Jørgensen – DTU Space, Danmarks Tekniske Universitet (DTU) – fortalte ved et velbesøgt og spændende foredrag i Ingeniørhuset i København den 31. maj 2010 om anvendelse af tre-legeme-kræfter og deres store betydning for billig rumfragt fremover. Bag arrangementet stod Dansk Selskab for Rumfartsforskning og Flyveteknisk Selskab (FLY).

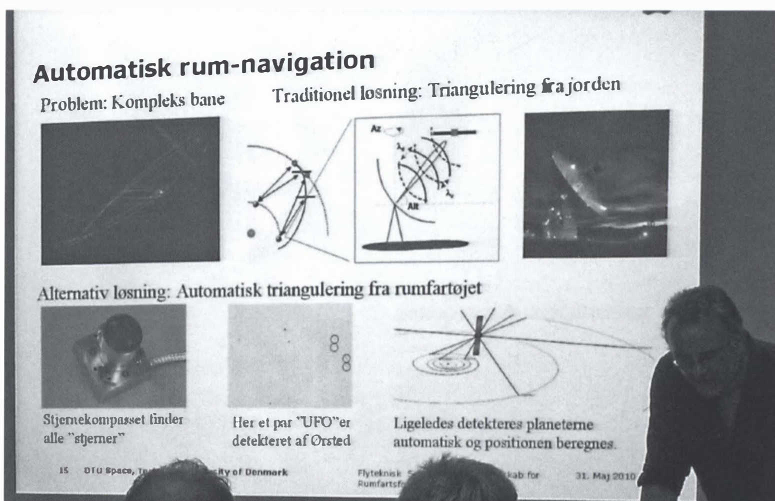
I sit indlæg "På tommelfinger rundt i solsystemet" beskæftigede John Leif Jørgensen sig bl.a. med Apollo 13's mislykkede månefærd, hvor NASA's ingeniører og astronauter blev fremstillet som de helt store helte, der med snarrådighed, mod og ingeniørkunst redder besætningens liv og nationens ære, efter at en ilttank på rumfartøjet eksploderede kort efter opsendelsen. Men i virkelighedens verden var det en anden gruppe af ingeniører og videnskabsmænd, som reddede missionen; nemlig gruppen af astro-dynamikere, der over en nat opfandt en ny navigationsmetode "conical section patching", der gjorde det muligt at konstruere og teste en mulig bane for Apollo 13 direkte rundt om Månen og retur til Jorden i én stor manøvre.

Metoden, der viste sig at være succesfuld, bruges den dag i dag for alle såkaldte deep space missioner, og er det første eksempel, hvor den samlede kraft fra flere planeter bruges til at opnå mere effektive baner for rumfartøjer. Siden er metoden studeret og perfektioneret vha. store computere, og i dag udgør metoden et slagkraftigt alternativ til traditionel højenergi-rumfart. Ved at bruge tre-legeme-kræfter lykkedes det eksempelvis at sende et 400 kg rumfartøj til Månen fra lav jordbane med kun 42 kg brændstof.

John Leif Jørgensen redegjorde i sit foredrag detaljeret om de kræfter og baneelementer, der skal tages hensyn til i rumnavigationen, hvis visse dele af fremtidens rumfart skal gøres mere ressourcemæssig overkommelig, og hvordan man i fremtiden vil sende endog meget store og tunge rumfartøjer billigt og energieffektivt til de andre planeter.

I et afsnit af John Leif Jørgensens indlæg dukkede et slide op, hvor teksten ved en af figurerne lød: "Her er et par 'UFO'er detekteret af Ørsted."

Denne del af indlægget beskæftigede sig med positionsbestemmelse, altså vigtigheden af nøjagtigt at vide, hvor en given

I professor John Leif Jørgensens indlæg omkring positionsbestemmelse i rummet dukkede et slide op, hvor teksten ved en af figurerne, som det ses her, lød: "Her er et par 'UFO'er detekteret af Ørsted".
(Foto: Ole Henningsen)

rumsonde befinder sig i rummet. DTU Space er verdenskendt for sin forskning og udvikling af stjernekameraet, som også Ørsted-satellitten er udstyret med.

Foredragsholderen kom ikke nærmere ind på netop denne Ørsted-optagelse, og *UFO-Nyt* har derfor efterfølgende spurgt John L. Jørgensen om nærmere detaljer om det lidt utraditionelle billede på hans præsentationsslide.

John Leif Jørgensen forklarer om ufo-illustrationen:

"Ja, de der UFOer er blevet døbt sådan, da der er tale om objekter, der *ikke* er i NORAD's databaser. Jeg har analyseret billederne, og der er tilsyneladende tale om en meget stor satellit, der passerer forbi Ørsted med en hastighed på ca. 5 km/s. Sådan en satellit skal være i NORAD's database over kendte objekter, men denne her har de tilsyneladende glemt. Derfor navnet.

Mit gæt er, at der er tale om en amerikansk spionsatellit, som de ikke her listet i den officielle database. NORAD laver automatisk tracking af alle jordorbiterende objekter og udsender såkaldte ephemeride lister til hele verden. Men åbenbart er ikke alle objekter i de åbne lister."

"Billedet er i 'negativ format' for bedre at kunne se stjernerne og 'ufoerne': de fire streger til højre i billedet indtegnet i cirkler. Integrationstid/Eksponeringstid 1 sekund. De svageste stjerner, der ses på billedet, er i lysstyrke mv7. Apparant lysstyrke af de to sæt streger er på mv 3 og 4," fortæller professor John Leif Jørgensen (DTU Space) til UFO-Nyt. (Foto: DTU-Space, Danmarks Tekniske Universitet)

Sådan tager optagelsen sig ud efter at være blevet "inverteret" altså "vendt om", som man normalt ville kunne se stjernerne og de passerende lys. Der er tale om en enkelt optagelse af to objekter i bevægelse, dobbelte pga. interlaced format, beretter John Jørgensen, der tilføjer, at optagelsen ikke er af nyere dato, men blev foretaget den 19. april 2002. (Foto: DTU-Space, Danmarks Tekniske Universitet)

NORAD (North American Aerospace Defence Command) er et atomsikret underjordisk anlæg, placeret i Cheyenne Bjergene i Colorado Springs i USA. NORAD holder styr på alle jordomkredsende satellitter og advarer specielt om eventuelle missilangreb på USA og Canada. (Foto: USAF)

Afsender:
SUFOI
Postboks 95
6200 Aabenraa

Returneres ved varig adresseændring

Stefan Roslund

Nybykroken 17 bv

S-163 70 Spånga